46րդ ՏԱՐԻ ԹԻՒ 575 Պ. ՊՈԼԻՍ 13/26 ՄԱՐՏ 1903 ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ 1320 ԶԻԼՀԻՃՃԷ 27 — 13 ՄԱՐՏ 1319

JOURNAL ARMÉNIEN
MANZOUMÉI-EFKIAR
38, Grand' Rue de la S-Porte, 38
CONSTANTINOPLE

ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ
ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Ֆ. ԳԱՅՍԷՐԵԱՆ
ՈՐՈՒ Կ'ՈՒՂՂՈՒԻ ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿ ԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
38, Պապը Ալի Ճատտէսի, 38
Խմբագրութեան ուղղուած գրութիւնները ետ չեն տրուիր։

Մանզումէի Էֆքեար

ՀԱՅԱԹԵՐԹ ԱՌԱՒՕՏԵԱՆ
ԱԶԳԱՅԻՆ, ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ, ԳՐԱԿԱՆ, ԳԻՏԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

منظومهٔ افكار
ارمنیجه یومی سیاسی غزته‌در
صاحب امتیازی: اوهانس فرید
اداره‌خانه‌سی: باب عالی جاده‌سنده نومرو ۲۸

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

	Տարեկան	Վեցամսեայ
Պոլսոյ համար	90 ղր.	50 ղր.
Գաւառներու համար	103 »	60 »
Արտասահմանի համար	23 Ֆր	18 Ֆ.

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ
Մէկ անգամի համար, տողը 5 ղրուշ.
Մէկ անգամէ աւելի ծանուցմանց համար մասնաւոր պայմաններ։

10 ՓԱՐԱ "ՄԱՆԶՈՒՄԷ„ ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ԱՄԷՆ ՕՐ ԱՐՇԱԼՈՅՍԻՆ 10 ՓԱՐԱ

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՎԻՃԱԿ
ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ

Եւրոպական Տէրութիւններու ընդհանուր աշխարհավարութիւնը այս միջոցիս կը դառնայ աւելի ներքին խնդիրներու չուրջ։ Միջազգային խնդիրները համաձայնութեամբ կը կարգադրուին, արտաքին քաղաքականութիւնը կ'որոշուի զինակից Պետութիւններու համերաշխ գործակցութեամբ, և ամէնքն ալ կ'աշխատին աշխարհի խաղաղութիւնը անվթար պահել, իրենց երկիրներէն դուրս արկածախնդիր ձեռնարկութիւններու ոյժ չտալ, որպէս զի իւրաքանչիւրը զբաղի կարգի դնելու իր ներքին խնդիրները։

*** Անգլիա Պօէրական պատերազմին հետեւանքներով պաշարուած է, Հարաւային Ափրիկէի վերակազմութիւնը և անգլիական մէթոտով վերակազմութիւնը կը զբաղեցնէ զինքը։ Միւս կողմէ, պահպանողական կուսակցութեան դիրքը, այսինքն արդի նախարարութեան դիրքը քիչ մը խախտած կ'երեւի, վերջին ժամանակի ընտրութիւններուն հետեւանքով. ազատականք, արմատականք և գործաւորականք յաղթանակ տարին իրարու վրայ երկու ընտրական շրջաններու մէջ, և երրորդ շրջանակի մը ընտրութեան արդիւնքն ալ նպաստաւոր կը թուի ըլլալ ազատականներուն։ Եթէ պահպանողականք Չէմպըրլէնի աթոռն ալ կորսնցնեն, Մր. Պալֆուր պիտի պարտաւորուի պաշտօնէն հրաժարիլ, և հաստատ համոզում գոյացնել թէ երկրին ընտրող մեծամասնութիւնը ազատական կուսակցութեան կողմը հակած է։ Անգլիոյ մէջ միտքերը այս միջոցիս զբաղած են սա՛ հարցով որ, եթէ հարկ ըլլայ նախարարական փոփոխութիւն մը, ո՞վ պիտի կազմէ դահլիճը. ազատականք պառակտուած են իրենց մէջ, անոնցմէ ոմանք, արմատականք մանաւանդ, Մր. Չէմպըրլէնի երկրածաւալ քաղաքականութեան այսինքն «Մեծագոյն Բրիտանիա» քաղաքականութեան խստիւ հակառակ են, և իբր այս, չորուինակ պայքար մղեցին և կը մղեն Չէմպըրլէնի դէմ, որ նոյն քաղաքականութեան մարմնացումն է։ Ազատական այդ խմբակին պետը կը համարուին լորտ Սբէնսըր, Լորտերու Ժողովին մէջ, և Սըր Հ. Քէմպպէլ Պէննըրմէն Երեսփ. Ժողովին մէջ։ Ուրիշ ազատական խմբակ մը, ոչ նուազ զօրաւոր, ընդգրկած է Մր. Չէմպըրլէնի երկրածաւալ քաղաքականութիւնը, և չհակառակիր որ Մեծն Բրիտանիա իշխէ միշտ ծովերուն վրայ, կեդրոնական հզօր կապերով մայր-հայրենիքին հետ կցորդէ անգլիական գաղթականութիւնները, օգտուի արտաքին ո և է պատահականութենէ, զօրաւոր բանակ մը պատրաստ ունենայ միշտ, և նաւատորմը աճեցնէ անսահման քանակութեամբ։ Այդ խմբակին պետը կը համարուի Լորտ Ռօզպէրի։ Երրորդ խմբակ մը, սակաւաթիւ՝ այլ կուռ, հաւատարիմ կը մնայ Կլատսթընի սկզբունքներուն, այսինքն նորանոր օրէնսդրութիւններով դիւրութիւններ տալ Անգլիոյ ժողովուրդին, անոր բեռները թեթեւցնել, գործաւորական խնդիրը լուծել մեղմ միջոցներով, անտեսական այնպիսի քաղաքականութեան մը հետամուտ ըլլալ, որով կարելի ըլլայ տուրքերու կանոնաւոր և թեթեւ բաշխում մը առաջ բերել, արտաքին աշխարհավարութեան մէջ մուծկալ ըլլալ, թշնամական և արկածախնդիր ոգի չնուիրել անգլիական սատացուածները աճեցնելու նպատակաւ։

Խմբակներու այս տարբեր դաւանութեան առջեւ դժուար չէ գուշակել թէ Անգլիոյ աշխարհավարութիւնը կարենայ որոշ ուղղութեան մը հետեւիլ ներքին և արտաքին քաղաքականութեան մէջ, եթէ իշխանութիւնը ազատականներուն ձեռքը անցնի։ Ուստի հաւանական կը կարծուի ազատական-միութենական ձուլում մը, ինչպէս կարելի եղաւ միութենական-պահպանողական ձուլում մը, գլխաւորութեամբ Մր. Չէմպըրլէնի, որ, թէեւ երբեմն յոյժ տարակարծիք Լորտ Սալզպըրիի, անոր ալ բազուկը եղաւ երկար տարիներէ ի վեր։ Մր. Չէմպըրլէն պարագաներու մարդն է, ինչպէս այսօր օրուան մարդն է Անգլիոյ մէջ ի դարձին իր հարաւ-ափրիկեան ուղեւորութենէն, և կարենայ թերեւս ներքին քաղաքականութեան մասին ինչ ինչ զիջումներ ընելով ազատականներուն, շահիլ անոնց բովանդակ համակրութիւնը իր սիրական գաղափարին՝ երկրածաւալ կամ «Կայսերական» քաղաքականութեան կողմը, և Անգլիոյ մօտալուտ Վարչապետը ըլլալ կազմելով իր դահլիճը, ուր աթոռ ունենան նաև ազատականք։

*** Ֆրանսա ամէն ժամանակէ աւելի զբաղած է դարձեալ Կրօնական Միաբանութիւններուն խնդրով. Վալտէք Ռուսոյի քաղաքականութիւնը կը պաշտպանէր իր կարավի յաջորդին՝ Մ. Գօմպի օրով։ Բարիզի մէջ պահ մը ամէն խնդիր երկրորդական կը դառնայ այս խնդրին քով, և վանական դպրոցները փակելու, և օրէնքին արտամադրութիւններուն հետամուտ մոլապետները դատի քաշելու գործունէութիւնը կը շարունակէ ամէն ժամանակէ աւելի ուժգնութեամբ։ Կարեւորութեան կարգով յետոյ կուգայ ելմտացոյցին խնդիրը. Ելեւմուտքին ճարտար նախարարը, Մ. Ռուվիէ, միջոցը գտաւ տարեկան մեծ խնայողութիւններ ձեռք բերելու առանց վտանգելու Բանակը և Նաւատորմը, և այս պատճառաւ չատ գոհ թողուց Ֆրանսայի բոլոր կուսակցութիւնները։ Արտաքին աշխարհավարութեան տեսակէտով Մ. Տէլքասէ ի հարկին ոյժ կուտայ Ռուսիոյ քաղաքականութեան միջազգային բոլոր խնդիրներուն մէջ, այնպէս որ Ռուսիա բնաւ տարակոյս չունի որ ի հարկին կրնայ ամէն յոյս դնել իր արեւմտեան հզօր զինակցին վրայ, աշխարհի ո՛ր կողմը որ խնդիր ունենայ։

*** Խորհրդարանին մէջ գերման վարչապետ Պիւլով կոմսին վերջին յայտարարութիւնները նոր ապացոյց մըն էին այն իրողութեան թէ Երրեակ Զինակցութեան Պետութիւնները պաշտպանողական հիմի վրայ միայն համաձայնած են, և թէ Աւստրիա և Իտալիա կրնան իրենց շահերուն համեմատութեամբ զանազան կարգադրութիւններ կնքել այս կամ այն Տէրութեան հետ։ Այս տեսակէտով Իտալիա մօտեցաւ Ֆրանսայի, և Աւստրիա համաձայնութիւն կնքեց Ռուսիոյ հետ։ Ֆօն Պիւլովի ըսածներէն յայտնի կ'իմացուէր նաև թէ Գերմանիա հոգ չըներ այս մերձեցումներէն, իր անմիջական շրջանակէն դուրս, որովհետեւ գիտէ թէ անոնց նպատակն է իբրեւ արդի վիճակը անփոփոխ պահել, հողային ամբողջութիւնները յարգել, և բարեկարգութեան և անդորրութեան համար գործակցիլ միայն այնպիսի շրջանակներու մէջ, որ անոնց անմիջական ազդեցութեան ներքեւ կը գտնուին աշխարհագրականօրէն։

*** Պալքանեան Պետութիւնք օրինակելի վարմունք մը կը շարունակեն ցոյց տալ խաղաղութեան և անդորրութեան տարրերը պահպանելու համար իրենց եռանդին մէջ։ Հաւանութեան և գոհունակութեան արժանացած են Յունաստան, Ռումանիա, Սերպիա, և Գերբիւլեան(?) հզօր Պետութիւնը գոհ է Պուլկարիոյ հաւատարմական անկեղծ արտայայտութիւններէն։ Պալքանի մէջ անդորրութիւնը խանգարելու նպատակաւ եղեռնագործ արարքները խստիւ կը պատժուին, և խռովարարական տարրերը հետզհետէ կը զգաստանան, ո՛չ մէկ կողմէ երես գտնելով, այլ ընդհակառակը դատապարտուած տեսնելով իրենց գործունէութիւնը։

*** Միացեալ Նահանգները ահագին ակնկառումով(?) անջատուած են այն զանազան մտահոգութիւններէն, որոնք բնական արդիւնքն են եւրոպական ազգերու ցեղային և կրօնային մրցակցութեան։ Առեւտրական և ճարտարարուեստական ձեռնարկութիւնները հետզհետէ աւելի լայն թափ մը կ'առնեն արեւմտեան կիսագունդին մէջ, որուն մենատիրութը(?) զերծ է ներքին և արտաքին հակընդդէմ հոսանքներէ, և եւրոպական Տէրութեանց սահմանակցական շահերու բաղխումները իրենց նմանը չունին հոն։

ԵՐ. Տ. ԱՆԴՐԷԱՍԵԱՆ

„ԻՆԿԱԾ" ԱՅՐԵՐԸ

«Մանզումէ»ի 563թիւ թերթին մէջ «Ինկած կիներ» վերնագրով Վահան Թօփիկեանի մէկ գրութիւնը կարդացի, որուն մէջ, յօդուածագիրը մեր քիչ չատ բարեկեցիկ դասուն պատկանող ամուսնացեալ կիներուն բարոյական ընթացքին մեղապարտ նկարագրութիւնը կ'ընէր ցաւօք սրտի, և կը յաւելուր թէ սրտով մաքրով ու գաղափարով երկուստեք անհաշտ գտնուող էրիկ կնկան մէջ տեղի ունենալիք ամուսնութիւններու եթէ թոյլտուութիւն չըլլայ, և եթէ աւելի հոգ և խնամք տարուի այս մասին ծնողաց կողմանէ, բարւոքուած և նուիրագործուած կ'ըլլայ ընտանեկան սրբութիւնը և դարմանուած այն աղէտները, որոնք բնական հետեւանքները կ'ըլլան մեր այս մասին ցուցուցած անփոյթ և անզգոյշ ընթացքին։

Ըստ իս մեր ընտանեկան բարքերուն այսպէս սառնանալուն և վատթարանալուն բուն և գլխաւոր պատճառը այն էրիկ մարդիկն են, որ ամէն տեսակ խայտառակութեանց տեղի կուտան և երբ կը տեսնէք որ կին մը այր մարդու մը հետ անվայել յարաբերութեանց մէջ կը գտնուի, համոզուած գիտցէք որ էրիկն ալ միեւնոյն ախտով վարակուած է և այս խայտառակ ընթացքը երկուքին ալ գիտակցութեամբ եղած է, գաղտնիք չի կայ մէջերնին, որովհետեւ այս տեսակ լկտի վարմունքի մէջ գտնուող ամուսիններ իրենց համար խիստ համոզիչ և արդարանական փաստ մըն ալ ունին թէ այր և կին հարկ է որ երբեմն իրենց ապրելու եղանակը փոխեն և ազատ ըլլան անոնց առանձնութեան և կամ ո և է ատիւ սարքուած ընտանեկան երեկոյթներուն մէջ, ընել ու վայելել այն ամէն խայտառակ և սատրին զուարճութիւնները, զորս մարդ մը կրնայ ընել, երբ գինիին և օղիին ազդեցութեան ներքեւ մոռնալ ուզէ ընտանեկան սրբութիւն ու անձնական պատիւն ու արժանիքը։ Ամուսնացած կին մը ինքնիրեն կրնայ չէ ինկնալ անբարոյականութեան մէջ, մինչեւ որ այրերը իրեն չուրջը չդեգերին զինքը հրապուրելու իղձով։ Ամէնէն սանձարձակ անբարոյական կինն անգամ, որ իրեն ապրելու միակ միջոց ընտրած է պատիւը, նազանք մը ունի իր վրայ և միշտ կնամեծար յարգանք ու հրապոյր կը սպասէ այր մարդէն, այս ուրեմն որչափ դժուար է ընտանիք կազմող և զաւակաց տէր կին մը գլխէ հանելը։ Հետեւապէս «ինկած կանանց» պատճառ ամենամեծ մասամբ ինկած այրերն են, որոնք նոյն իսկ իրենց ձեռքով տեղի տուած են գիտակցաբար։

Թէ ինչո՞ւ համար հին ժամանակները մեր ընտանեկան սրբութիւնը այնչափ անեղծ ու նուիրական էր, ու հիմակ տեղ տեղ այնչափ աղտոտ ու սառնացած, ըստ իս էն գլխաւոր պատճառը Հաւատքի ու Կրօնական զգացումներուն պակսիլն է, Հին ատեններ եթէ կին մը իր ամուսինէն դժգոհանալու խիստ իրական և իրաւացի պատճառ մըն ալ ունեցած ըլլար, դարձեալ յօժարութեամբ ու համբերութեամբ կը տանէր անոր իրեն պատճառած անիրաւ զրկանքները, առարկելով թէ Աստուած այսպէս ուզեց և կամ իր բաղդը այսպէս անօրիներ է. կը տեսնէք որ այս տեսակ խորհող ու համբերող կին մը ուրիշ զօրավիգ չունի իրեն, բայց Հաւատքէ ու ընտանեկան նուիրականութիւնը չը սրբապղծելու հաստատ համոզումէ, որու ոյժ կուտային նաև ընտանեաց միւս անդամները, հայրն ու մայրը են։

Դէպք մը որ չատ հին ժամանակները տեղի ունեցած է, բանս կը հաստատէ լիովին։ Գրեթէ 50/60 կամ աւելի տարիներ առաջ, որ ատեն հիմակուան պէս պսակները եկեղեցւոյ մէջ կը կատարուէին, Սամաթիոյ Ս. Գէորգ եկեղեցիին մէջ 8/10 ամոլներ միեւնոյն ժամանակ կը պսակուէին։ Ինչպէս գիտենք և կամ լսած ենք, այն ժամանակները հարսները հաստը քերպաններով իրենց գլխէն մինչեւ ոտքերը գոցուած կ'ըլլային, կը պատահի որ հարսներէ երկուքին ալ ծածկոյթի քողերը միեւնոյն կերպասէ և միեւնոյն գոյնէ տարազներով պատրաստուած կ'ըլլան, ուսկից յառաջ կուգայ սխալանք մը, որով փոխանակ բուն իրենց նշանածներուն հետ պսակուելու, ընդհակառակը կ'ըլլայ։ Այսպէս սխալման արդիւնքին ներքեւ ամէն եկեղեցական արարողութիւն կատարուելէն յետոյ, երբ զոյգերը իրենց տուները կը վերադառնան, այն ատեն գործին խաբէութիւնը երեւան կ'ելլէ, ի մեծ զարմացում պսակող քահանային և երկու կողման ծնողքին, բայց գիտէք թէ վախճանն ի՞նչ կ'ըլլայ, վայրկենական զարմանք մը և անցողակի անհանգստութիւն մը, «Նախախնամութեան մատը կայ այս գործին մէջ, Աստուած այսպէս անօրիներ է»ըսելով, կը համակերպին իրենց բախտին, և այս երկու զոյգերն ալ չատ սիրով և միաբանութեամբ կը կենակցին ու զաւակաց տէր կ'ըլլան։

Ահա կը տեսնէք թէ Հաւատքի ու Կրօնի զգացումը որչափ ազդած էր մեր նախնեաց սրտերու մէջ։

Մեր ընտանեկան աններդաշնակութեանց պատճառներէն մէկն ալ ֆիզիքական կարողի անհամաձայնութիւնն է. ըստ իս ամուսնութեան ձեռնարկող թէ՛ մանչ և թէ աղջիկ նախապէս կարող բժիշկի մը խորհուրդ հարցնելու են, և իրենց ֆիզիքական կազմուածքին և տարիքնուն համեմատ ընտրելու են իրենց ամուսինը։ Ես այնպէս կը կարծեմ որ ընտանեկան յարկերու տակ լռուած ու ատրաձայնուած ամուսնական անհամաձայնութեան զրոյցները որոնք չատ անգամ այլ ընդ այլոյ պատճառներու և ստէպ նիւթական անկարողութեան վերագրուած կը հասնին մեր ականջներուն, չեն բուն և իրական պատճառներն, այլ ներքնապէս ֆիզիքական աններդաշնակ զգացումներու արդիւնքներն են։ Օրինակի համար այրը պահանջկոտ կ'ըլլայ և կինը անզօր, կամ կինը պահանջկոտ կ'ըլլայ և այրը անկարող, և ասկից կը ծագի ընտանեկան անհրապոյր վիճակը որ, արդարեւ երթալով անտանելի կը դառնայ, և հետեւանքը կ'ըլլայ ֆիզիքական տկարութիւն և տկար ու անզօր զաւակաց ծնունդ։

Կը փափաքիմ որ մեր երիտասարդներն ու աղջիկներն և մանաւանդ իրենց ծնողքներն ու պաշտպանները, ամուսնական էն գլխաւոր պայմաններէն մին եղող ֆիզիքական կազմուածքը ու յարմարութիւնը միշտ ի նկատի առնելով առանց բժիշկի խորհրդածութեան ու որոշման, ամուսնանալու և ամուսնացնելու չձեռնարկեն, որով ընտանեկան անհամաձայնութեանց էն գլխաւոր պատճառներէն մին վերցուած կ'ըլլան։

ՏԻԳՐԱՆ ՓԱՓԱԶԵԱՆ
Իւսկիւտար

ԻԶՄԻՐԻ ՆԱՄԱԿԸ

(Թղթակցութիւն «Մանզումէ»ի)

Իզմիր. 10 Մարտ

Երէկ կիրակի կէսօրէն ետք ժամը 3 1/2ին Առաջնորդարանի մէջ կատարուեցաւ համեմատական միացած Գաւառ. Ժողովոյ երկու անդամներուն ընտրութիւնը։

Քուէարկութեան կը նախագահէր Առաջն. փոխանորդ Տ. Յովհ. քհն. Միքայելեան։ Ներկայ էին նաև՝ քաղաքական Ժողովոյ հրաւիրանօք՝ Տ. Կարապետ վրդ. Տ. Կարապետեան ու երկու քահանաներ։ Քուէտուփի բացման կը հսկէին Թումաս Թուման(?) և Գրիգոր Բրգքեաւլի էֆ.ները։ Վերջապէս եկած 466 քուէները լաւ մը քննուելով, ժամը 5ին ի ներկայութեան ընտրեալ հոծ բազմութեան մը. ընտրելի չորս անձերուն մէջէն քուէից բացարձակ առաւելութեամբ գաւառ. ժողովոյ անդամ ընտրուեցան Տեարք. Կարապետ Ազնաւուրեան (քուէ 415) Հայկ Շահինեան (քուէ 228)։

Ամսոյս 4ին Գշ. օր ցաւալի կորուստ մը ունեցանք յանձին տեղւոյս ծանօթ ազգայիններէն Կարապետ էֆ. Սերչօեանի, փեսայ բարեխնամ Թովմաս Սպարթալեանի։ Հանգուցեալը ծանօթ դէմք մըն էր և ասկէ քանի մը տարի առ...

«ՄԱՆԶՈՒՄԷ»Ի ԹԵՐԹՕՆԸ

ՔԱՍԻՄ 90

ԿՆՃՈՒՌ ՀԱՆԳՈՅՑ ՄԸ

ՎԷՊ
Տեղական-ընտանեկան կեանքէ

ԱՌԱՋԻՆ ՄԱՍ

Է.

Սպասաւորը առաջին անթիւ թեփռեցաւ ու կնոջական համակրանքէն և իր գեղեցկութեան վրայ նոր հիացող մը գտած ըլլալու յաւակնութեամբ, սկսաւ հեռուէ հեռու անոր քաշել Օթէլին դրան մէջ, բայց եսքը ճանչնալով նախկին պաշտօնակիցը, անոր քով եկաւ ու ընտանի չեչտով մը,

—Քա Աննա, դո՞ւն ես, ըսաւ, գետինը չանցնիս, ես ալ սատնի ո՞վ է ինծի ճանչցողը կ'ըսեմ։

—Քա աս որչա՞փ վրայ եկեր ես, Համբարձում, ըսաւ Աննա գուրգուրանքով, թա՛ւ թա՛ւ թա՛ւ, Աստուած չար աչքերէ պահէ, մաշալլահ, հիչ չի ճանչցայ, քա ա՞ն է մի, ա՞ն չէ մի, կ'ըսեմ, եսքը եսքը աչքերէդ ճանչցայ։

—Ինչ կը բանիս կոր աղջիկ, ինչպէս ես. քանի՛ տարի է որ իրար տեսած չունինք։

—Ինչպէ՞ս պիտի ըլլամ, սակէ հոս, անկէ հոն, գիշեր ցերեկ աշխատանք, հոգիս բերանս կուգայ։

—Ինչ պիտի ընես, աշխարհք տանկ է։

—Չէ, ես հիմա ա՛լ ձգեցի սպասաւորութիւնը, անանկ ալ պիտի աշխատիմ ուտեմ անանկ ալ, պարէ սա չըլթիկներուն խաթրը չեմ քաշեր, լեղի խօսքէն կ'ազատիմ ըսի, քաշուեցայ ելայ, ալ հերիք է որչափ տառապեցայ նէ, սանկ նանկ ես ինծի գիտնալէս ատդին օր մը օրանց ես իմ գլխուս միացած չէի, հիմա փառք Աստուծոյ, քիչ կը գտնամ քիչ կ'ուտեմ, վրաս խօրաթող չունիմ։

—Սպասուհիութիւնը ձգեր ես նէ ի՞նչ գործ կ'ընես կոր։

—Ամէն գործ ալ կ'ընեմ, հերիք է որ ատէն չահ մը ըլլայ։

—Չէ աղէկ սատնի կը վռատկիս կոր գիտնալս, Աննա, կատակաբանեց սպասաւորը, վրադ գլուխդ չտկեր ես, երեսդ ալ խնդում է։

—Փառք Աստուծոյ։ Ինչո՞ւ չըլլամ, քանի մը ոսկի ալ պահած փարա ունիմ։

Սպասաւորը որ արդէն տարիներ առաջ թեթեւ փոխառութիւններ ըրած էր Աննայէն, և այլ և այլ խաբեպատիր ձեւերով մորթած էր զանոնք, հիմա դրամի ձայնը լսելուն պէս, ամուսնանալէ յուսահատած աղջկան ձեռքէն քիչ մը դրամ եւս բրցնելու յոյսով,

—Ինչո՞ւ հոս կայներ ենք, ըսաւ, քալէ ներս երթանք նստինք խմելէ մը խմէ. քիչ մըն ալ կը տեսնուինք։

—Չէ՛ Համբարձում, գործ ունիմ պիտի երթամ, հիմա ներս մտնենք նէ, ալ խօրաթթան խօրաթթա կը բանայ. ետքը վրադ խօսք չի գայ։

—Քալէ՛. ինչ խօսք պիտի գայ դուն ալ, ըսաւ Համբարձում ներս առաջնորդելով աղջիկը. ըլլալիքը եղած է, խերն անիծեմ թոխ, անանկ ալ ոլուխ եմ անանկ ալ. սակէ զատ հիմա գործի ատեն ալ չէ։

Աննա, որ արդէն տանկ առիթ մը գտնելու խորամանկութեամբ կը սլքտար օթէլին առջեւ, Նախախնամութեան մէկ չնորհը կը նկատէր այս հանդիպումը, որուն չնորհիւ կրնար գոնէ նախնական ծանօթութիւն մը առնել հետապնդած աղջկան նկատմամբ. ասկայն ներքին դիտումը չմատնելու վարպետութեամբ, քիչ մը նազ ընելէ ետք հետեւեցաւ Համբարձումին, որ ծառաներուն յատուկ սենեակներէն մէկը առաջնորդեց զայն։

Համբարձումի սենեակը Միսիրրի Օթէլին չքեղութեան ու պերճանքին բաղդատմամբ աւելի գերեզմանական խուցի մը կը նմանէր։ Սանդուխի մը տակ, նեղ խառուչի մը մէջ բացուած մ'էր պարզապէս, ուր ցերեկ ատեն իսկ բնաւ լոյսի նշոյլ չէր տեսնուէր։ Համբարձում արտակարգ պատիւ մը ընելու համար Աննային, գրպանէն լուցկին հանեց ու վառեց անշուք լամբար մը, որ պատին կցուած էր սեւցած թիթեղով մը։

Երբ լոյսը ցոլաց, աւելի եւս զգալի եղաւ աղտոտութիւնը գիշերօթի սենեակին, որուն յատակի տախտակը սեւցած ու անճանաչելի դարձած էր, կօշիկներու աղտերէն, որոնց քով կիսավառ լուցկիներ, սիկառի ծայրեր ճզմուած էին. սենեակին անկիւնը պզտիկ սեղան մը կար ծակ-ծակ մոմլաթով մը ծածկուած, որուն վրայ ջուրի շիշ մը և գաւաթ մը կը հանգչէին աղտոտ կաթի գոյնով մը։ Քիչ մը վեր, պատին կցուած էր ճաթած և անցոլ հայելի մը, մէկ անկիւնը կրելով Համբարձումի գունատ լուսանկարը, որ ամբողջ կէտկիտուած էր ճանճի աղտոտութիւններով։

Սեղանին դէմ պատին վրայ կախուած էին իրարու վրայ զոյգ մը հին տաբատ, բաճկոն մը և օսլայուած չապիկ մը, որուն վրայ օձիք մը անցուած էր մէկ կոճակով և դէպի վար կախուած էր սեւ փողկապ մը։

Աննա, սենեակին մէջ տիրող ընդհանուր խեղճութիւնը տեսնելով, Ալֆօնսի և Օր. Շարամովի խնդիրէն աւելի անգամ մըն ալ բախտը փորձելու տենչով,

—Վա՛խ, վա՛խ, Համբարձում, ըսաւ, աս ի՞նչ խեղճութիւն է, աս ի՞նչ հալ է. քա դուն ա՛ն Բիբիչ Համբարձո՞ւմն ես. մե՛ղք, մե՛ղք... աղէ՛կ կ'ըլլաս կոր, տանս մի կարգուիր դուն։

—Չէ՛, ալ միտքս դրի պիտի կարգուիմ, ըսաւ Համբարձում, սիրագեղ ժպիտ մը ուղղելով Աննային, որպէս թէ նշանաւոր յայտարարութիւն մը ըլլար։

—Ինչո՞ւ կարգուիս, չեչտեց սպասուհին ընտանի յանդիմանութեամբ մը. տանկ խեղճութիւնները կայ իքէն ինչո՞ւ հանգիստ տուն տեղ ունենաս, վրադ գլուխդ լուացուի, ծաղիկի պէս դուրս ելլաս... ամա չեմ մեղքնար վրադ, աղէ՛կ կ'ըլլաս կոր. խօսք մտիկ չըրողին հալը աս կ'ըլլայ։

—Հաւատա, աղուոր Աննաս պիտի կարգուիմ. հեմ անանկ աղջիկ մը պիտի առնեմ որ խելքը գլուխը ըլլայ, տուն տեղ դարձնէ, ըրածը դրածը գիտնայ։

Աննա աւելի եւս քաջալերուելով, սեղանին վրայի խօզանակը առաւ ու անհամբերութեամբ մը տափաները վար իջեցնելով պատասխանեց.

—Սիրտս չըլլար, ամօթ չէ ես. ըսաւ, աս ի՞նչ չամուռ է քանթօլոնիդ վրայինը. պարէ եկեր եմ նէ քանի մը խարք ետեր ըլլամ։ Եւ սկսաւ արագ արագ մաքրել ցեխերը։

Համբարձում Աննայի այս ընթացքէն գոհ մնաց և տաքի ելլելով հաճոյալի ակնարկով մը հետեւեցաւ անոր չարժումներուն։

Տարիքոտ աղջիկը չարունակելով կերպասը խոզանակել,

—Իրաւ որ թէ որ հոգսած չըլլայի կ'ելլայի աղուոր ջուրով մը կը սրբէի սա տափաները, ըսաւ, աս ի՞նչ խաղքութիւն է, աս ի՞նչ էօրիւմճէք է։

—Ասանկ բանի նայողը ո՞վ, բացագանչեց Համբարձում, սենեակին մէջ տիրող աղտոտութենէն ամչնալով. տանուն կանուխ ոտքի կ'ելլենք մինչեւ կէս գիշեր նստիլ չի կայ։ Քիչ մըն ալ մարդուս սիրտը խնդում ըլլալու է որ չորս դին նայի։

(Շարունակելի)

առաջ գործօն մասնակցութիւն մը ունեցած էր Առաջնորդարանի գործերուն։ Ցուղարկաւորութեան հանդէսը կատարուեցաւ Դշ. օր արժանաւայել չքեղութեամբ։ Դեռ կը չարունակուի տեղւոյս Ս. Առաջնորդ հօր ձգձգեալ հիւանդութիւնը։ Այս օրերս չատ զգալի պէտք մը զգացուած է վեղարաւորի մը ներկայութիւնը ինչպէս որ ասկէ առաջ «Մանզումէ» չէչտած էր այս պարագան։ Այս առթիւ կը յուսանք որ նորընտիր Գաւառ. Ժողովը պէտք եղած կարգադրութիւնները չի պիտի զլանայ։

* *

Իրենց տուած յաջող երեկոյթներով ծանօթ խնամակալուհի Տիկինները, ուրախութեամբ կը լսենք որ տեղւոյս երկսեռ վարժարաններու մաքրութեան և չատ մը աղքատիկ ուսանողներու հագուստ և կօչիկ հայթայթելու հոգը իրենց վրայ առած են։

* *

Վերջին պահուն կը լսենք որ Գաւառ. Ժողովոյ ատենապետ Մերկեր էֆ. Մերկերեան հրաժարած է ատենապետութենէ։

Չենք գիտեր թէ ինչ կարգի պատճառներ տեղի տուին այս յանկարծական և անակնկալ հրաժարման։

Ս. Ե.

ԱՐՏԱՔԻՆ

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԴԱՇԼԻՃԸ.—Լոնտոնի մէջ զրոյցները չատցած են թէ հաւանական է որ նախարարները քաշուին պաշտօնէ վերջին երեսփ. ընտրութիւններուն հետեւանքով։ Կ'ըսուի թէ նախարարութիւնը զիջումներ ընելու կողմն է, և թէ լրջօրէն կը մտածէ Իրլանտայի համար ինքնօրինութեան բարեփոխեալ օրինագիծ մը ներկայացնել։ Քանի մը Իռլանտացի և ազգայնական երեսփոխաններու կարծիքը հարցուեր է այս մասին, և այդ օրինագիծին հիմերը այժմէն իսկ ծրագրուած են եղեր։

ԾՈՎԱԿԱԼ ԴԻՐԴՈՎ.— Ռուսիոյ ծովային նախարար Դիրդովի յուղարկաւորութիւնը տեղի ունեցաւ մարտ 20ին օրը։ Մեռելական արարողութիւնները կատարուեցան ծովային նախարարութեան մատուռին մէջ։ Ռուսական դրօշով ծածկուած դագաղը, երկու կարգ չարուած հրանոյի ծաղկեպսակներու մէջտեղ դրուած էր։ Զօրս ծովային սպաներ իբրեւ պատուական եկած էին։

Ներկաներուն մէջ կը գտնուէին դեսպաններ, բազմաթիւ բարձրաստիճան պաշտօնատարներ, ծովային նախարարութեան պաշտօնէութիւնը, ցամաքային և ծովային բանակին գլխաւոր պաշտօնատարները։

Պաշտամունքի պահուն հասան նաև Նոցին վեհափառութիւնք Նիքօլաս կայսրն և Ալէքսանտրա կայսրուհին Միքայէլ Ալէքսանտրովիչ գահաժառանգ մեծ դուքսին հետ։

Ցամաքային և ծովային զօրախումբեր, մեռելական թափորին անցնելիք փողոցներուն մէջ չարուած կեցած էին ի պատիւ հանգուցեալին։

Ռուսիոյ ամէնէն հին ծովակալները բերին հանգուցելոյն դագաղը մինչեւ մեռելական կառքը։

Մարմինը թաղուեցաւ Նէվսքի Սէնթ-Ալէքսանտր վանքին բակին մէջ։

Գերմանիոյ Վիլհէլմ կայսեր կողմէ ցուղարկաւորութեան ներկայ գտնուեցաւ, ծովային նախարար Մ. Թիրփից։

ԱՆՁՆԱՍՊԱՆՈՒԹԵԱՆ ՓՈՐՁ ՄԸ.— Անցեալ Եշ. գիշեր Սարա Պէրնարի թատրոնին մէջ Վէրթէրի ներկայացման պահուն թատերական միջադէպ մը պատահեցաւ։ Երբ խաղին դիւցազնը անձնասպանութիւն ի գործ կը դնէր, նուագախումբին ճակատը աթոռի մը վրայ նստող տիկին մը յանկարծ ոտք ելաւ, և «ես ալ կը փափաքիմ մեռնիլ» ըսելով, րէվոլվէր մը քաշեց, և զարկաւ ինքզինք և ինկաւ իր աթոռին վրայ։ Միջադէպը բնականաբար մեծ յուզում առաջ բերաւ ունկնդիրներուն մէջ, այնպէս որ Տիկին Սարա Պէռնար թատերախաղը վերջացուց և հանդիսատեսները ցրուեցան։ Անձնասպանութեան փորձող տիկինը առանձին սենեակ մը փոխադրուեցաւ, և տեսնուեցաւ թէ րէվոլվէրը արճիճով լեցուած էր միայն, բայց վիճակը չատ ծանր էր, որովհետեւ հրազէնը պարպելէն առաջ բաւական լաւտանոմ կուլ տուած էր։ Ցուսահատ կնոջ անունն է Տիկին Բոլթը Մարդիններ որուն հետ կը գտնուէր իր աղջիկը, տասնեհինգ տարեկան։ Տիկին տը Մարդիններ ժամանակին յաջողակ գրագիտուհի մ'էր, բայց վերջերս անծանօթ մնացած էր, և որովհետեւ իր գրչով կ'ապրէր, գնահատութեան այս պակասը ծանր նստաւ իր մաքին վրայ։ Նիւթական անձկութեան մէջ էր, և կանխաւ իր աղջկան յայտնած էր իր անձնասպանութեան դիմելու հարկը։ Աղջիկը իր մօր դիտաւորութեան տեղեակ ըլլալով, բարեկամէ մը խնդրեց րէվոլվէրին գնդակները վերցնել և արճիճ միայն լեցնել, բայց հէք կինը այնքան յամառ էր անձնասպան ըլլալու իր դիտաւորութեան մէջ որ ինքզինք զարնելէ առաջ բաւական թոյն կուլ տուած էր։

«ՎԻՆԸՐ ՑԱՅՏՈՒՆԿ» Վիէննայի կէսպաշտօնական օրաթերթ մը, անցեալները տօնեց իր հիմնարկութեան երկհարիւրամեակը։ Իր առաջին թիւը երեւցած է 1703ին։ Այն միջոցին Վինըր Տիարիում անունը կը կրէր, զոր յետոյ փոխեց իր արդի անունին. բայց կ'ըսուի թէ հիմա... առաջուան չափ բաժանորդ չունի։ Թերթին տնօրէնութիւնը կոչում ըրած էր այս առթիւ բազմաթիւ գրագէտներու, որպէս զի իրենց աջակցութիւնը նուիրեն այդ տարեդարձին առթիւ հրատարակուած բացառիկ թիւին։ Տնօրէնութիւնը, ի մէջ այլոց, իր խմբագրական մարմնին երկու անդամները ղրկած էր ծանօթ կին գրողի մը, որպէս զի բարեհաճի յօդուած մը գրել, այդ արտակարգ թիւին փայլը աւելցնելու համար։ Տիկին գրագիտուհին չատ հաճոյակիր չէր յիշեալ թերթին ուղղութեան, հետեւաբար պահ մը տատամսեցաւ հաւանութիւն տալու։ Պատուիրակ խմբագիրներէն մին հանդիսական ձայնով մը ոտք ելաւ ու ձեռքը կուրծքին դնելով ըսաւ.— «Տիկին, կարելի չէ գրական թերթ ըմբռնել առանց ձեր պատուաբեր մասնակցութեան»։ Եւ Տիկինը հաճեցաւ։

ՍՊԱՆԻԱ ԵՒ ԱՆԳԼԻԱ.—Անգլիացի ծովային հարիւրապետ Պրէնդըն որուն ձերբակալումը ծանուցինք սպանիական Ճիպրալդարի ցամաքին վրայ, հետեւեալ պարագաներուն մէջ օձիքը ձեռք տուած է։ Հարիւրապետը, սպանիական հողի վրայ վէճի բռնուելով ոստիկանի մը հետ, ա՛յնքան ուժգին զարկաւ անոր իր գաւազանով որ ոստիկանը զգայազիրկ եղաւ։ Հարիւրապետ Պրէնդըն սպանիական բանտը կը գտնուի այս պահուս։

ԿՐՕՆՔԻ ԵԼՄՏԱՑՈՅՑԸ ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ԾԵՐԱԿՈՅՏԻՆ ՄԷՋ.— Քանի մը բարձրաստիճան եկեղեցականներ ալ ներկայ էին բեմերուն մէջ։ Երեսփոխան Մ. Տէլբէ Զախակողմեան կուսակցութեան անունով խօսք առաւ և պահանջեց ջնջել կրօնքի ելմտացոյցը և դադրեցնել Քոնքորտան (Նաբոլէոնի օրով Վատիկանի և Ֆրանսայի միջեւ կնքուած կրօնական դաշնագիրը, որ Պետութեան և Եկեղեցիին յարաբերութիւնները կ'որոշէ։) Օր մը չէ օր մը Ֆրանսա վերջապէս այս որոշումը պիտի տայ, ըսաւ Մ. Տէլբէ։ «Պէտք է ուժով մը ցնցել չէնք մը, զոր պէտք է քակել հանրային առողջապահութեան նպատակաւ։» Այս խօսքերուն դէմ խառնի բողոքեցին Աջակողմեան երեսփոխանք. Մ. Տէլբէ կը յայտարարէ թէ երբեք դիտաւորութիւն չունի ու և է համոզումի դէմ նախատինք տալու։ Եւ ապա սկսաւ պատմել Կաթոլիկ եկեղեցիին յարաբերութիւնները ֆրանսական դահլիճներուն հետ Ֆրանսուա Ա. Թագաւորէն սկսեալ. «Եկեղեցին, ըսաւ, միշտ աշխատած է քաղաքային իշխանութենէն գերադաս համարուիլ։» Վերջապէս Մ. Տէլբէ երկարօրէն խօսեցաւ Կաթոլիկ կրօնքին պատրուակին տակ գործուած բոլոր արարքներուն վրայ, և եզրակացուց թէ արամադրութեան հակառակ է Ֆրանսայի արդի կառավարական ձեւին տակ տակաւին պահպանել կայսրութեան և պապութեան միջեւ կնքուած Քոնքորտան։ «Մեր քաղաքական և պետական անձնաւորութիւնները այլ ևս չեն ընդունիր կաթոլիկ եկեղեցիին վարիչ սկզբունքները, չեն երթար օծուիլ Ռէնսի մէջ, ոչ ալ Նօդր-Տամի մէջ։ Սխալ է կարծել թէ Քոնքորտային դադարումը ցաւալի յուզում առաջ պիտի բերէ մեր երկրին մէջ։ Արդարութիւն չէ որ մեզմէ իւրաքանչիւրը նպաստէ պահպանելու կրօնք մը զոր ինք այլ ևս չի գործադրեր։» Մ. Տէլբէ գանգատ յայտնեց ֆրանսացի եպիսկոպոսներուն թշնամական ոգիին համար։ Մէջ բերաւ Պէրրիկէօյի եպիսկոպոսին անպատշաճ լեզուն, և գործածած անճահ բացատրութիւնները։ Երեսփոխանները խնդացին։ Վարչապետ Մ. Քոմպ բեմ ելաւ.—«Ցուրի քաղաքականութիւն մըն է անմիջապէս դադրեցնել Քոնքորտան։ Բայց Եկեղեցիին և Պետութեան բաժանումը թերեւս պիտի չուչանայ։ Կաթոլիկ կղերն ալ կը յայտարարէ թէ չատ կարեւորութիւն չի տար Քոնքորտայի իրաւունքներուն։ Կաթոլիկ եկեղեցին կրօնական պաշտամունքին գործադրութեան չի նուիրեր ինքզինք, ինչպէս պարտաւոր է։ Քոնքորտային հակառակ կը չարժի, իսկ ֆրանսական Պետութիւնը երբեք ինք հակառակ չարժած չէ անոր։ Եթէ օր մը Քոնքորտան դադրի, եկեղեցին է պատասխանատուութիւնը։» Մ. Քոմպ օրինակներով հաստատեց թէ եկեղեցին է որ Քոնքորտային հակառակ չարժած է։ Վերջապէս, 71ի դէմ 166 քուէով Ծերակոյտը իրաւունք տուաւ վարչապետին և մերժեց Քոնքորտան ջնջելու առաջարկութիւնը։

ՔՈՆԿՕՅԻ ԱՆԿԱԽ ՊԵՏՈՒԹԻՒՆԸ.—Անգլիացի հարիւրապետ Պըրրօ վերջերս գիրք մը հրատարակեց «Կեդրոնական Ափրիկէի պատուհասը» վերնագրով, որուն մէջ կ'ամբաստանէ Քոնկոյի Անկախ Պետութեան քանի մը Պելժ պաշտօնատարները՝ բնիկներուն դէմ անոնց անագորոյն և հարստահարիչ արարքները պատմելով։ Քոնկոյի կառավարութիւնը այս պահուս կը պատրաստէ Շրջաբերական Ծանուցագիր մը, Մեծ Տէրութիւններուն ուղղեալ, յայտարարող թէ անգլիացի հարիւրապետին յայտարարութիւնները զրպարտութիւն են, և ծանուցանող թէ դատական գործողութեան պիտի ձեռնարկուի այն հարիւրապետին դէմ։

ԼԻՎԸՐՓՈՒԼԻ եղեռնադատ ատեանին առջեւ դատի քաշուեցան երեք նաւաստիներ, որոնք ամբաստանուած են թէ սպաննած են «Վէրօնիքա» առագաստանաւին հրամանատար Շօ նաւապետը, երեք ուրիշ սպաներ և վեց նաւաստի։ Նաւուն խոհարարն էր որ այս պատմութիւնը ըրաւ Լիվըրփուլի անգլիացի հիւպատոսին։ Այդ խոհարարը և ամբաստանուած երեք նաւաստիները ծովուն վրայէն հաւաքուած էին և նախ պատմած էին թէ «Վէրօնիքա» փոթորիկի ժամանակ ընկղմած էր։ Բայց այս պատմութեան մէջ ինչ կասկածելի պարագաներ երեւնալով, չորս հոգին ալ յանձնուեցան բրիտանական հիւպատոսին, որուն առջեւ վերջապէս վերոգրեալ խոստովանութիւնը ըրաւ խոհարարը, յայտարարելով թէ երեք նաւաստիները ըմբոստութիւն մը կազմակերպած էին երբ նաւը հարաւային Ամերիկայի ծովեզերքին մօտեցած էր։ Անցեալ տարի դեկտ. ամսուն գիշեր մը ամբաստանեալ նաւաստիները դաչոյնով սպաննեցին իրենց ընկերները, և նաւապետն ու միւս պաշտօնատարներն ալ րեվոլվէրով զարկին իրենց խցիկներուն մէջ։ Նաւը կրակի տալէ վերջ, չորս ոճրագործները ամայի կղզի մը ցամաք ելան Պրազիլիոյ ծովեզերքին վրայ։ Երբ մակոյկով կը նաւարկէին այդ կղզիին չուրջ, Բորդուկէզ նաւ մը հաւաքեց զիրենք և Լիզպոն տարաւ։ Այս գործին դատավարութիւնը քանի մը նիստ պիտի գրաւէ։

ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ՓԱՐԻԶ, 24 Մարտ.—Երեսփ. Ժողովը այսօր վիճաբանեցաւ քարոզիչ միաբանութեանց արտօնագրերուն վերաբերեալ օրինագծին վրայ։ Վարչապետ Մ. Քոմպ պահանջեց մերժել այդ խնդրանքները, և ըսաւ թէ քարոզիչ միաբանութեանց կողմէ, որոնք օրէնքներն ու բարքերը կ'արհամարհեն, յառաջդիմութեան դէմ մղուած խաչակրութեան արտօնութիւնը՝ ակարութիւն մը պիտի ըլլայ, որ Երեսփ. Ժողովը 20 տարի ետ պիտի տանի։ Կառավարութիւնը պիտի չգործէ այդ ակարութիւնը։ Ժողովը 246ի դէմ 304 քուէով մերժեց յօդուածներու վիճաբանութիւնը որուն դէմ կը հակառակէր կառավարութիւնը։

ՊԵՐԼԻՆ.— Ռայխսդակը երրորդ ընթերցմամբ ընդունեց ելմտացոյցը, և իր նիստերը դադրեցուց մինչեւ Ապրիլ 21։

ԼՈՆՏՈՆ.— Այսօր միջօրէէն ետքը, Սդրէյդֆօրտշայրի և Տէրպիշայրի մէջ, չատ մը կէտերու վրայ երկրաշարժի ցնցումներ զգացուեցան։

ՆԻՒ ԵՈՐՔ.— Անգլիական «Բալլաս» յածանաւին հրամանատարը կը հերքէ «Ռէսդորատոր» վենեզուէլեան մարտանաւին գրաւման լուրը։ Սան-Տօմինիկոյէ կը հեռագրուի թէ ապստամբները պաշարած են քաղաքին։ Կռիւը կը չարունակուի։

ՔԱՐԱՔԱՍ.— Նախագահ Քասդրօ չուզեր ետ առնել հրաժարականը։

ՊԷՇԴԱ.— Զինուորական օրինագծին դէմ ցոյց տրուած խափանարար ընդդիմութեան առջեւ, պատերազմական նախարար Մ. Ֆէյէրվարի չրջաբերական մը ղրկեց թաղապետութեանց, յանձնարարելով զինուորագրման գործողութիւնները։

ԼՈՆՏՈՆ.— Կը հաստատուի թէ Անգլիական Կառավարութիւնը Երեսփ. Ժողովին պիտի մատուցանէ առաջարկ մը, բարեփոխելով Իռլանտայի ինքնօրինութեան ծրագիրը։ Ծրագրին գլխաւոր գիծերը իռլանտական կուսակցութեան պետերուն հաւանութիւնը ստացած են եղեր։

ՎԻԵՆՆԱ.— Ֆրանց-Եօզէֆ Կայսրը ծանոյց Արտաքին գործոց նախարար կոմս Կոլուխովսկիի թէ յառաջիկայ Մայիսին հանդիսաւորապէս պիտի ընդունի Սերպիոյ Ալէքսանտր Թագաւորը։

ՓԱՐԻԶ.— Թանքինէն կը հեռագրուի թէ Քուանսիի կառավարիչը խնդրեր է ֆրանսական զօրք ղրկել Աննամէն, ապստամբութիւնը զսպելու համար։

ԹԵՎՃԻՀԱԹ

Ճէզաիրը Պահրը Սէֆիտ վիլայէթի տախիլինտէ Լէրեիւզ գազասը գայմագամլըղը՝ Բիլմար գայմագամը սաատ. Ապտուլլահ պէյ էֆէնտիյէ.

Բիլմար գազասը գայմագամլըղը՝ Գալիմիօզ գայմագամը սաատ. Մուհարրէմ բաշայա Թէֆվիզ պույրուլմուշ վէ մումայիլէյհիմին իճրաթ թահլիֆլէրի մահալլինէ ինպա գըլընմըշ տըր։

Մուշ սանճագը մուհասէպէճիլիյինէ՝ Տէրսիմ սանճագը մուհասէպէճիսի Նուրի էֆ. Թային պույրուլմուշ տըր։

ՆԵՐՔԻՆ

ՕՍՄ. ՊԱՏՈՒԻՐԱԿՈՒԹԻՒՆԸ.— Տիրող փոթորկին պատճառաւ, երկու օրուան ուշացումէ մը ետք, հելլէնական «Անթիկոնի» չոգենաւը երէկ առտու Պոլիս հասաւ իր մէջ ունենալով Օսմ. պատուիրակութեան անդամները, զոր. Բահմի փաշան և գնդապետ Թէվֆիք պէյը։

Պատուիրակութիւնը չոգենաւէն ելլելէ ետք ուղղակի Կայս. Պալատ գնաց։

—Օսմ. Պատուիրակութիւնը, Աթէնքէն մեկնելէ առաջ արքայական պալատ գացած է՝ իր հրաժեշտի այցելութիւնը մատուցանելու։ Բահմի փաշա ու Թէվֆիք պէյ Եորկիոս Թագաւորին ներկայացած են։ Ունկնդրութիւնը բաւական երկար տեւած է որու միջոցին Եորկիոս Թագաւորը իր ձեռքով Բահմի փաշայի յանձնած է Վեհ. Սուլթանին ուղղուած իր ինքնագիր մէկ նամակը, որով չնորհակալութիւն կը յայտնէ՝ Նուիրուած Իֆթիխարի ականակուռ պատուանչանին համար. նաեւ կը յայտարարէ թէ Թուրքիոյ ու Յունաստանի միջեւ եղած բարեկամական յարաբերութիւնները աւելի ևս ամրացած են։

ՀԻՃԱԶԻ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՆ.— Կայս. Իրատէով, ծովի ճամբով ղրկուած ածուխներէն և վառելափայտերէն տուրք մը կ'առնուէր. այդ տուրքը պիտի գանձուի նաեւ ցամաքի ճամբով ղրկուածներէն և 50000 ոսկիի չափ գումար մը արտադրող այս տուրքերուն կէսը պիտի յատկացուի Հիճազի երկաթուղիին։

Ասկից զատ, վառելանիւթերու վրայ դրուած դրոշմաթուղթի տուրքը 20 փարայի վերածուած է։

ԴԱՏԱԿԱՆ ՊԱՇՏՕՆԱԹԵՐԹԻՆ մէջ հետեւեալ վճիռները կը կարդանք.— Սեպուհ կամ Սեփոն Սէմէրճեան, որ յեղափոխականներու հետ հաղորդակցութեան մէջ գտնուած և իբրև խռովարարական եպերելի հրատարակութիւններու հեղինակ ամբաստանուած էր, ի բացակայութեան դատուած և դատապարտուած է ցկեանս բերդարգելութեան, քաղաքական իրաւունքներէ զրկուելու, և իր գոյքերը գրաւուելու։ Դատարանին այս որոշումը գործադրուելու համար հաղորդուած է ուր որ անկ է։

—Այտընի կուսակալութեան հետեւորդ պաշտօնեայ Իրֆան Քէմալ, որ իբրև յեղափոխական ամբաստանուած էր, ի բացակայութեան դատուելով, հաստատուած է թէ, պաշտօնի կիրառումի պահուն Բարիզ փախած, և հոն յեղափոխականներուն հետ յարաբերութիւն հաստատել յանցանքն և հետեւաբար դատապարտուած է 6 տարիի բերդարգելութեան, քաղաքական իրաւունքներէ զրկուելու, և իր գոյքերը գրաւուելու։ Դատարանին այս որոշումը գործադրուելու համար հաղորդուած է ուր որ անկ է։

—Քէշէնտէրէի գիւղախմբին Միւտիր Հիւսէյին էֆ., ամբաստանուած է թէ, Ցունաստան փախած է։ Հետեւաբար կը ծանուցուի դատական պաշտօնեաներուն, որպէս զի յիշեալը ուր որ տեսնեն, բռնեն և դատարանին յանձնեն։

ՊՈՒԼԿԱՐԻԱ.— Սօֆիայէն կը գրեն թէ ամենավտանգաւոր աւազակապետ մը Քօվաչէֆ, որ նոյն քաղքին մէջ պահուըտած էր, ձերբակալուած է ընդհ. դատախազութեան հրամանով։

—Սօֆիաէն աջի օրուան թիւով կը հեռագրեն. «Պատերազմական նախարար Զօր. Բարրիքովի հրաժարումէն առաջ եկած նախարարական մասնակի տագնապը անլոյծ կը մնայ։ Զօր. Բարրիքով սակայն կը չարունակէ զբաղիլ պատերազմական գործերով։ Սաֆով գնդապետին հետ կարգադրութիւնն ալ ի դերեւ ելած կ'երեւի։ Տակաւ առ տակաւ կը կարծուի թէ նախարարական ընդհ. տագնապ մը առաջ պիտի գայ։ Սօպրանիէֆի արդի նախաշրջանին փակումը առաջիկայ չաբաթ օր տեղի պիտի ունենայ։ Ոչ մէկ զինուորական կ'ուզէ ստանձնել պատերազմական նախարարի պաշտօնը, ցորչափ բանակին համար խնդրուած 10 միլիոնի վարկը չքուէարկուի, ի բաց առեալ Ռուսիայէ վերադարձող սպաները որոնց ընտրելութիւնն ալ իշխանը մերժեց։»

—Սահմանագլուխին վրայ ձերբակալուած 5 աւազակները Սօֆիա տարուած են։

—Ռուսճուգի երեսփոխան Քրիսթովով բերդարգելութեան դատապարտուեցաւ, հասարակութեան դրամները խորած ըլլալուն համար։

- Սօպրանիէն 200,000 ֆր. ի վարկ մը քուէարկած էր նոր ոստիկան-զինուորներ գրելու, որպէս զի Ներքին անդորրութիւնը աւելի ապահովուի և սահմանագլուխէն ասպատակներու անցքը արգիլուի։ Ներքին գործոց նախարարը, այդ որոշման համաձայն, ծանոյց ամէն կողմ որ նոր ոստիկան-զինուորները Պալքանի ծնած և բնաւ չազարտուած անձեր ընտրուին։

- Սօֆիայի ոստիկանութիւնը հանդերձավաճառի մը խանութին մէջ տասնեակ յատուկ հագուստներ գտնելով գրաւած է։

—Սօֆիայէն կարգ մը կասկածելի անձեր վտարուած են։

ՀԻՒՍԱՐ գաւառներուն 900 հոգին ալ, Կայս. Իրատէով, պիտի ընտրուին Կայս. Դ. զօրաբանակին զինուորներէն։

ՊԱՇՏՕՆԵԱՆԵՐԸ.—Վեհ. Սուլթանը հրամայած էր բոլոր պաշտօնեաներուն, ժամանակին և տեւականօրէն իրենց պաշտօնին գլուխը գտնուիլ։

Սպարապետի Դրան մէջ, զինուորական պաշտօնէից ընտրութեան յանձնաժողովին որոշմամբ, ուրիշներուն օրինակ ըլլալու համար, պաշտօնանկ եղաւ նոյն դրան քարտուղարներէն Հաքքը էֆ., որ առանց բաւելոր պատճառի չատ անգամ բացակայ կը գտնուէր իր պաշտօնէն։

ՔԱՂԱՔԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆԸ կեդծմաչկի չիճաղեղեր ապսպրեց Բարիզ։

ԻԶՄԻՏԻ գաւառին անտառներու քննիչ կարգուեցաւ Սպարթայի քննիչ Օսման Նուրի էֆ.։

ԳԵՐՄԱՆ ԳԱՀԱԺԱՌԱՆԳԸ.— Լիւքսորէն կը հեռագրեն թէ, գերման գահաժառանգին վիճակը չատ լաւ է։ Նախընթաց օր այցելած է Տէյրէլ-Մէտինէի և Մէտինէ-Հապուի տաճարները, նաև անոնց մօտի արքայական գերեզմանները։

—Գահիրէէն կը հեռագրեն թէ Էյթէլ Ֆրիտրիխ իշխանին վիճակն ալ չատ լաւ է։

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀԱԿԱՆ բարձր խորհուրդին որոշումով, Պէյրութի նաւահանգիստէն մեկնող Գ. կարգի ճամբորդներուն աղտոտ հանդերձեղէնները պիտի հականեխուին։

ՀՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ուսումնասիրութիւններ կատարուելու համար, Կայս. Իրատէ մը արտօնեց Բրօֆ. Հերման Պիւրհարթը Սպարթիոյ Նէճիտ գաւառակին մէջ պեղում մը կատարել։

ԳԵՐՄԱՆԻՈՅ դեսպանը քանի մը օրէ ի վեր հիւանդ է։

ԵԼՄՏԱԿԱՆ Նախարար Րէչատ փաշա, ապաքինած ըլլալով իր պաշտօնատեղին կը յաճախէ։

ԵԼՄՏԱԿԱՆ Նախարարութիւնը առաջարկած է Բ. Դրան, հարիւրին 5 միայն տալ յետնեալ տուրքերուն գանձման համար, որոնց կէսը ելմտական նախարարութեան կ'երթայ։

ՀԱՅՏԱՐ-ՓԱՇԱՅԻ քարափին ու նաւահանգիստին չինութիւնը գրեթէ ամբողջացած ըլլալով, առժամեայ ընդունելութիւնը կատարուեցաւ աջի օր։ Մասնագիտական յանձնաժողովին անդամները նոյն օրը ժամը հին Հայտարփաշա գացին և նախ քննեցին կոհակաբեկ թումբը, որ 600 մէտր երկայնութիւն ունի, որուն վրայ Վեհ. Սուլթանին Գահակալութեան յոբելեանին ի յիշատակ կանգնուած մարմարեայ կոթողը կը գտնուի, և երկու ծայրն ալ երկու ելեկտրական փարոսներ, որոնք մշուշի ատեն ազդարար սուլիչի դեր ալ կը կատարեն։

Յանձնաժողովը յետոյ քննեց քարափը, որ երկու ամիսէն պիտի աւարտի։ Մախսուսէի չոգենաւներուն համար 100 մէտր երկայնքով տեղ մը յատկացուած է։ Քարափին ամէն կողմը երկաթուղիի գիծեր զետեղուած են բեռներու փոխադրման համար։ Յանձնաժողովը աչքէ անցուց քարափին վրայի չէնքերը և մթերանոցները, որոնց մէջ ուշադրութիւն կը գրաւէ արմտիք մաքրելու և ելեկտրական ուժի գործարանները. աս վերջինը երկու ուժատու մեքենաներ ունի, իւրաքանչիւրը 165 ձիու ուժով. որոնցմէ մին արմտիքի գործարանին մեքենաները չարժելու և միւսն ալ ուրիչ զանազան գործիքներու կիրառման և փարոսներու լուսաւորութեան կը ծառայէ։ Յանձնաժողովը ստուգելէ ետքը թէ քարափը, նաւահանգիստը և բոլոր չէնքերը արուեստին պահանջած ամէն պայմաններով օժտուած են, միջօրէի ճաչն ըրաւ Հայտար-Փաշայի կայարանին մէջ յատկապէս պատրաստուած սեղանէն և յետոյ խմբովին լուսանկարուեցաւ։

Տեղեկագիրը այսօր վաղը պիտի մատուցուի Հանրօգուտ չինութեանց Նախարարութեան, և քարափը բացուած պիտի հռչակուի մինչեւ մէկ ամիս։

ՊԱԼՔԱՆ ապահովագրական ընկերութեան Թուրքիոյ ընդհանուր գործակալութեան գրասենեակները, զոր կը վարէ նոյն ընկերութեան գործակալ Արչակ էֆ. Ունճեան, մարտ 1/14էն սկսեալ, փոխադրուած են Կալաթա, Վօյվօտա փողոց, Թահթապրունեան Խանին առաջին յարկը, Օսմ. Կայս. դրամատան դէմ։ 20—11

ԽՆԴԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

Ինչպէս որ մեր պաշտօնականներուն մէջ գրեցինք, Վեհ. Կայսրը գնահատելով Հանրային Պարտուց Վարչութեան նախորդ նախագահին և ֆրանսական բաժնեատէրերու պատուիրակ հրամանատար Մ. Պերժէի բարուք ծառայութիւնները, բարեհաճեցաւ Մէճիտիէյի ականակուռ պատուանչանը չնորհել Ն. Վսեմութեան։

Հրամանատար Մ. Պերժ Հանրային Պարտուց Վարչութեան մէջ իր ունեցած դիրքին և միեւնոյն ատեն իր առ Օսմ. կառավարութիւնն ունեցած խոր համակրանքին բերումով թէ, իր նախագահութեան և թէ Հանր. Պարտուց Ժողովներուն անդամակցած պահուն Օսմ. բարեխնամ կառավարութեան և երկրին ընդհանուր չահերը նկատողութեան առած և ըստ այնմ ծառայած է։

Ն. Վսեմութեան այս ծառայութիւնները և ըրած այնչափ բազմակողմանի, օգտակար և գնահատելի ձեռնարկները որոնք Կայս. Նահանգներուն մէջ ներմուծուեցան, միշտ գնահատուած են։ Մ. Պերժ է որ մետաքսի վաճառականութիւնը այնչափ յառաջացուց և այնչափ ալ նոր ու կարեւոր մեթոտներ կիրարկեց խօզակի և այգեգործութեան վերաբերեալ աշխատութիւններուն մէջ։

Վեհ. Սուլթանին այս գնահատումը ուրախութեամբ կը լեցնէ ամէն անոնց սիրտը որոնք Ն. Վսեմութիւնը մօտէն կը ճանչնան։

«Մանզումէ» իր խնդակցութիւնները կը յայտնէ Ն. Վսեմութեան։

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐԸ

ԱՄՈՒՍՆԱԿԱՆ ՏՌԱՄ

ԱՄՈՒՍԻՆ ՄԸ

ՈՐ ԻՐ ԿԻՆԸ ԿԸ ՍՊԱՆՆԷ

Ղալաթիա, Իսկէնտեր ճառատէսի, Լօռանսօ խանը բնակող և նաւերու մէջ միջնորդ Անգլիահպատակ Անթօնիօ, երէկ ժամը 7½ին միջոցները, երբ տուն եկաւ, իր կինը, 35 տարու Անճէլոն գլուխ գլխի կը տեսնէ ածխավաճառ Էմին աղայի հետ։ Մարդը բնական նախանձէ մը գրգռուած կը հարցնէ իր կնոջ թէ, աս ածխավաճառին հետ ինչ գործ ունէր։ Կինը կը պատասխանէ թէ ածուխին հաշուը ըլլալով ածուխ առնել տուած է, և թէ բնաւ կասկածելու տեղի չկայ։

Բայց Անթօնիօ, որ կ'երեւի թէ արդէն իր կնոջ հաւատարմութեան վրայ երկար ատենէ կասկած ունէր, ջովի րէվօլվէրը քաշելով, երկու անգամ կը պարպէ Անճէլոյի վրայ, որ ձախ աչքէն և վիզէն ծանրապէս վիրաւորուած գետին կը փռուի։

Ոստիկանութիւնը ոճրին վայրը փութալով վիրաւորը հիւանդանոց փոխադրել կուտայ և կը սկսի փնտռել ոճրագործը, որ փախած էր։

ՔՍԱԿՀԱՏ.— Սալօմօն անուն երեայ քսակահատ մը, երէկ առտու Գատըգիւղի չոգենաւներուն առմօակի «կիշէ»ին առջեւ ճարպիկութեամբ մը խլեց Գարաքէօյի մէջ սնտուկ ծախող Ֆօթիի 5 ոսկի արժողութեամբ ժամացոյցն ու չղթան։ Քսակահատը գողցածները ուրիշ ընկերոջ մը տալու որ փախչի. սակայն ետքը ձերբակալուելով բանտ առաջնորդուեցաւ։

ՍՈՍԿԱԼԻ ՈՃԻՐ մը տեղի ունեցաւ վերջերս Բրէվէզայի մէջ։ Երկու եղբայրներ Րիֆաթ և Րէաուֆ իրարու հետ կ'ապրէին դիւրակեցիկ վիճակի մը մէջ։ Մխախոսի մաքառոյս Սիւլէյման իր կարգէն անձի մը հետ համաձայնած, ուզեց անոնցմէ դրամ առնել։ Բայց առաջ, ծանօթութիւն մը հաստատելու համար կէսոքիլօ աղէկ ծխախոտ կը ծախէ անոնց աժան գինով մը։

Անցած գիշեր ուչ ատեն երկու անձերը Նորէն կ'երթան երկու եղբայրներուն տունը, Նորէն ծխախոտ տանելու պատրուակով։ Րիֆաթ վար կ'իջնէ դուռը բանալու. Սիւլէյման անմիջապէս ձեռքի դաչոյնը կը մխէ անոր գանկին. Րիֆաթ կը մեռնի՝ փողցին դրանը առջեւ գլտորուելով։

Միւս եղբայրն ալ Րէուֆ այս միջոցին վար կ'իջնէ անցած դարձածը հասկնալու. ոճրագործը իր զէնքը առնոր կը դարձնէ բայց ան միայն թեթեւ վէրքեր կը ստանայ։

Դրացիները վիրաւորին աղմուկներէն կը փութան եւ կը ձերբակալեն ոճրագործը եւ իր մեղսակիցը։

ԴՈՂՈՒԹԻՒՆ.—Լանկայի ոստիկանութիւնը նախընթաց գիշեր ձերբակալեց Մէրձան, Զուգուր խան բնակող Եուվան անուն անձը որ գինով վիճակի մը մէջ էր։ Եուվանի վրայէն 350 ոսկի գտնուած է եւ բանալի մը. մարդը չկրնալով ըսել թէ դրամը ուսկից առած է, կասկածները տեղի տալով վար դրուած է ոստիկանատան մէջ։

ԴԻԱԿ.—Երէկ, Գումգափուի ծովեզերքի փայտի դէզերուն վերայէն նորածին տղու մը դիակը գտնուեցաւ։ Ոստիկանութիւնը կը փնտռէ այս ոճիրին հեղինակները։

ԿԱՍԿԱԾԵԼԻ ԼՈՒԻԶԱՆ.— Իզմիրի հելլենական հիւպատոսը հեռագրեր է իր կառավարութեան թէ Իզմիրէն Պիրէոն գացող Լուիզա անուն կին մը պէտք է հսկողութեան տակ առնել։ Աթէնքի ոստիկան գնացողութեան այդ մասին ձեռնարկներ ըրած էր հելլէն կառավարութեան մօտ։ Կ'ըսուի թէ Լուիզա մասնակցութիւն ունի գաղութեան գործի մը։

ԶԵՐԲԱԿԱԼՈՒՄ.—Ղալաթիոյ ոստիկանութիւնը նախընթաց գիշեր ձերբակալեց Սթէֆանի անուն Երկիրեցի յոյն երիտասարդ մը, երբ Ղալաթիա, Կիւմիւշ խանի առջեւ, դերձակ Կարապետ աղա Պօյաճեանի խանութը բանալու կ'աշխատէր, փականքը երկաթ լծակով մը կոտրելով։

ԽԱԲԵԲԱՅՈՒԹԻՒՆ.— Թէմիսթոկլէս անուն անձը որ նոր եկած էր իր երկիրէն Պոլիս եւ կը բնակէր Տօլապ-Տէրէ, անցածները երբ Ղալաթիոյ քարափին վրայ կը պտտէր, իրեն մօտ կուգան Թօչօ, Լէօնիտաս, եւ Միչօ անձերը, որոնք կ'ուզեն այդ նորեկին միամտութիւնը չահագործել։ Մարդիկը կը սկսին բարեկամանալ Թէմիսթոկլէսի եւ կ'առաջարկեն անոր գործ մը գտնել եւ «թէզքէրէ» մը հանելու համար 45 ղրշ. կ'ուզեն անկէ։ Մարդը կուտայ 45 ղրշ ը, խաբեբաները մէկտեղ կը տանին զայն, եւ երբ Խաւեար Խանի դուռը կը հասնին, անոր կ'ըսեն թէ հոն սպասէ իրենց. եւ իրենք կ'անյայտանան։

Մարդը յուսահատ այս գործ գտնելու պատրանքէն, եւ բարկացած ալ, ոստիկանութեան կը դիմէ, որ կը յաջողի առջի օր երեք խաբեբաները ձերբակալել քարափին վրայ։

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ՀՐԱՊԱՐԱԿ
Կ. ՊՈԼՍՈՅ

(1903 Մարտ 12/25 Չորեքշաբթի)

ՑՈՐԵՆ

Ճերմակ I լիպրայէն պակաս	8 -8¼	ղշ.
» II » »	8½-8¾	»
Մախլիթ (խառն) »	9 -9¼	»
» (հաճարով) »	9½-10	»
Սէրթ էգաթրա, օխան	36-36½	փր.
» միջին տեսակ »	33-34½	»

Երէկ ժամանեց 16 վակոն Անատոլուի երկաթուղիով։

ԱԼԻՒՐ

Տեղական քըրմա I կարգը	68-69	ղշ.
» » II-III »	65-67	»

ԹԵՓ

Օխան 20 փարա։

ԳԱՐԻ

Աղէկ տեսակը	12½ ղշ.	զբեւը
Երկրորդ տեսակը	11-11½	»

ՄԻՍԻՐ

Օխան 23½-24 փարա։

ԲԱՐԻԶԻ ՊՈՐՍԱՆ
BOURSE DE PARIS

25 Մարտ 1903

Ֆրանս. 3%	(3% Français)	98 97
Րէժի	(Tab. Turcs)	378 —
Թիւրք Տ.	(R. Turque D.)	30 30
Երկաթուղի	(Lots Turcs)	129 50
Պանք. Օթթ.	(Banque Ott.)	609 —
Թրանսվալ	(Transvaal)	143 50

ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԷՆ

ԿԻԼԻԿԻՈՅ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻՆ
ԱՏԱՆԱ ԺԱՄԱՆՈՒՄԸ

(Մեր մասնաւոր թղթակցէն)

Ս. Կաթողիկոսը ամսոյս 4ին Մերսին ժամանեց, Լոյտի «Էլէքթրա» շոգենաւով։ Ի պատիւ կաթողիկոսին յիշեալ շոգենաւին մեծ կայմին վրայ Օսմ. դրօշը պարզուած էր։

Հոն շոգենաւին սրահին մէջ ընդառաջ եկան Մերսինցի երեւելի անձնաւորութիւններ իրենց տիկիններով միասին։ Հանրութեան կողմէ ճառեր խօսեցան Տեարք Ռուբէն Սէլեան, Գառնիկ Եսայեան եւ Միհրան Պըլըճեան։ Ս. Կաթողիկոսը շոգենաւակի մը միջոցաւ ցամաք ելաւ. Միւսալայ պէյը եւ փոխ-միւթէսարրըֆ Նամըգ պէյ ողջագուրեցին Ն. Ամենապատուութիւնը։ Մավեզրէն մինչեւ Առաջնորդարան արժանավայել ցոյցերով առաջնորդեցին զայն, ընդունելութեան հագուստներ հագած քսան երիտասարդներ։ Հոն եկեղեցիին մէջ Յունաց արքիմանտրիթը բարի գալուստ մաղթող գեղեցիկ եւ բաւական երկար ճառ մը արտասանեց։ Ի դիմաց ազգ. վարժարանին, երկու աշակերտներ փոխն ի փոխ ոտանաւոր եւ ճառեր արտասանեցին, եւ Ս. Կաթողիկոսը պատշաճապէս պատասխանեց անոնց։

Եկեղեցիէն վերջ սանդուխին գլուխը մանկապարտէզի մանկիկներու կողմէ երգեր երգուեցան։ Յետոյ Ատանայէն եւ Թարսոնէն եկած պատգամաւորներու եւ Մերսինի ազգայիններու այցելութիւնները ընդունեց Ս. Կաթողիկոսը։

Մերսին գտնուող օտար տէրութեանց հիւպատոսները նոյնպէս անձնապէս գալով ողջագուրեցին Նորին Ամենապատուութիւնը։

Թարսուսի ամերիկեան Գոլէճի 40 հայ ուսանողները գիշերանց ի պատիւ նորընտիր Կաթողիկոսին հետիոտն մինչեւ Մերսին եկան, անոր Ս. Աջը համբուրելու համար եւ վերջը նոյնպէս հետիոտն վերադարձան իրենց տեղը (Գոլէճ)։

Հետեւեալ օրը 5 Մարտ ժամ 3½ին Տ. Սահակ Կաթողիկոս բազմամբոխ բազմութեան մը մեծ ոգեւորութեանը եւ խանդավառութեանը մէջ Մերսինի կայարանը առաջնորդուեցաւ երկու կողմերը շարուած զինուորներու մէջէն։

Տարսոնի կայարանը՝ Տր. Քրիսթիի գոլէճին հայ ուսանողները ի պատիւ Ս. Հայրապետին՝ իրենց դպրոցական օրքէսթրայի հոգեկան դաշնակցութեամբ մասնակցեցան։ Այս նուագածութենէն ետք, որ տեւեց 45 վայրկեան, մասնաւոր կառախումբը սուրաց։

Զի մոռնամ ըսելու որ թէ՛ Մերսինի թէ՛ Տարսոնի եւ թէ՛ Ատանայի կայարանները երկաթ բազմութեամբ անանցանելի դարձած էին, սակայն ոստիկան զինուորները եւ ոստիկանները խաղաղութիւնը եւ կանոնաւորութիւնը կը պահպանէին կատարելապէս։

* *

Ատանայէն եւ Տարսոնէն մարտ 5ի առաւօտուն մասնաւոր կառախումբով 600ի մօտ ամէն դասակարգէ մարդիկ փութացած էին Մերսին, որոնք Ս. Կաթողիկոսին հետ վերադարձան։

Ս. Կաթողիկոսին հետ նոյն օր ժամը 9½ին Ատանա հասանք, ոգեւորութիւնը մեծ էր եւ բազմութիւնը 20,000է աւելի կը հաշուուէր ամէն ազգէ եւ կրօնքէ։ Կայարանէն մինչեւ Մ. Թրփոնիի տունը քալելով եկաւ Ս. Հայրապետը, ճամբուն երկու կողմերը բարեւի կայնած զինուորներու մէջէն։ Կառավարութեան կողմէ ղրկուած պանտա մուզիգա մը կ'առաջնորդէր Ն. Ամենապատուութիւնը։

Հոն ամէն մարդ զետեղուեցաւ իր կառքին մէջ, կառքերը վերջին աստիճան դանդաղ կը քալէին։

Շքեղ հագուած 40 երիտասարդներ երգեցիկ աղաքներու ընկերակցութեամբ շրջապատած էին Ս. Կաթողիկոսը, որ Մէքթուպճի պէյին հետ նըստած էր Մուսովին փաշայի կառքին մէջ. կառքին առջեւէն կ'ընթանային 40 ձիաւոր ոստիկաններ եւ 150 կանոնաւոր եւ հետեւակ զինուորներ։

Տանիքներուն վրայ կիներ, մարդիկ, փողոցներուն մէջ մարդիկ, բազմութիւն կը վխտար որուն նմանը չատ քիչ անգամ տեսնուած է հոս։

Յունաց եւ մեր եկեղեցիներուն եւ բողոքականներու ժողովարանին զանգակները կը հնչէին Թափօրին վեհութիւնը եւ մեծութիւնը աւելցնելով։

Տեղւոյս Յոյն հասարակութեան կողմանէ 2 քահանաներ եւ 3 ձայնաւորներ ղրկուած էին ընդ. Թափօրին ընկերանալու համար. փողոցին երկու երկայնքը շարած էին իրենց սաները եւ սանուհիները ի յարգանս Նորին Ամենապատուութեան։

Թափօրին անցքին վրայ բարձրաւանդակի մը վրայ նուագարան ի ձեռին կեցած էին Էսմէրեան էֆ.ի նուագախումբին պատուաւոր անդամները, որոնք Համիտիէ քայլերգով ողջունեցին Նորին Ամենապատուութիւնը։

Եկեղեցիին մօտ, կառքէն իջաւ Կաթողիկոսը եւ իր հետեւորդներով սկսաւ առաջանալ դէպի եկեղեցի. երկու կողմէն տուներու պատուհաններէն եւ պատշգամներէն ծաղկեփունջեր եւ անուշահոտութիւններ կը սըփռէին Նորին Ամենապատուութեան վըրայ։

Եկեղեցին համակ լուսազարդուած էր եւ կաթողիկոսին խոյրը, եմիփորոնը, կոնքեռը ատեանը դրուած էին։

Հիւրամեծար 40 երիտասարդներուն մէջէն յատկապէս շինուած տաւիճաններու վրայէն Ս. Կաթողիկոսը ելաւ Ս. Սեղանը, կոնակը ծոնրագին շուրջառ մը առած եւ ձեռքը խաչ ու գաւազան ունենալով, հոն կատարեց իր եկեղ. պարտականութիւնը եւ խօսեցաւ ժողովրդին պերճախօս եւ հրետորական առոգանութեամբ քարոզ մը զոր վերջացուց Վեհ. Սուլթանին համար ջերմագին բարեմաղթութիւններով։ Այս քարոզը մեծ տպաւորութիւն ըրաւ հաւաքուած բազմութեան վրայ։

Եկեղեցիէն ետք Առաջնորդարանին աւելի պատշգամին վրայ նստաւ Ս. Կաթողիկոսը, շրջապատուած բարձրաստիճան անձնաւորութիւններէ ի մէջ այլոց, Գարամանեան էֆ.է, Մէքթուպճի պէյէն, Թարգման Աւետիս էֆ.է, առաջին ոստիկանապետ Քեազիմ պէյէ եւ. եւ. վարը պարտէզը տնթիւ անհամար ժողովուրդ լեցուն էր։

Կաթողիկոսընկալ Յանձնաժողովին կողմէ պատրաստուած առաջերէն ճառ մը եւ հայերէն ուղերձ մը կարդացուեցաւ ազգ. վարժարանի երկու ուսուցիչներու կողմէ։ Ս. Հայրապետը շնորհակալութիւն յայտնեց ամէնուն եւ ժողովուրդը օրհնելէն վերջ ներս անցաւ իր տեղը։

Ն. Ամենապատուութիւնը ամէն դասակարգէ անձերու այցելութիւնը ընդունեց կարգաւ, Յանձնախումբին հսկողութեան տակ։

Գիշերը Առաջնորդարանը եւ եկեղեցին բակը լուսազարդուեցան, եւ շքեղ սեղան մը տրուեցաւ ի պատիւ Ս. Կաթողիկոսին, որուն մասնակցեցան նաեւ իր հետեւորդներն ու հրաւիրակները։

* *

Ս. Կաթողիկոսը հետեւեալ օր հանդիսաւոր այցելութիւն տուաւ Վսեմ. կուսակալ փաշային եւ իր մասնաւոր շնորհակալութիւնը յայտնեց իրեն համար եղած այս ճոխ ընդունելութեանց համար։ Յետոյ փոխադարձ այցելութեան եկաւ Վսեմ. կուսակալը եւ ընդունուեցաւ մեծամեծ պատիւներով։

—Հայ-Հռոմէականներու Գերապայծառ Տ. Ռաֆայէլ եւ փոխանորդ հայրերը նոյն օրը բարի գալուստ մաղթելու եկան Ս. Կաթողիկոսին։

—Ս. Կաթողիկոսը իր հետը բերած է Գեր. Վաղարշակ վարդապետը եւ սարկաւագ մը։ ԹՂԹԱԿԻՑ

Ատանա, 5 Մարտ

ԽԱՌՆ ԺՈՂՈՎՈՅ ԵՐԷԿՈՒԱՆ ՆԻՍՏԸ

Խառն Ժողովը երէկ առտու գումարուեցաւ Ղալաթիոյ Առաջնորդարանին մէջ նախագահութեամբ Ս. Պատրիարք Հօր եւ ատենապետութեամբ Տիգրան էֆ. Եսայեանի։ Ներկայ էին Տ. Գրիգորիս եւ Տ. Մանկունի արքեպիսկոպոսները, Փոխանորդ Սրբազանը, Տ. Կարապետ Սեթեան, Տ. Կարապետ Սանտալճեան, եւ Տ. Յովհաննէս Ծանպազեան քհնյք., Վսեմ. Զարեհ էֆ. Տիլպէր, Գրիգոր էֆ. Ալլահվերդեան, Գրիգոր էֆ. Գարակէօզեան, Սեպուհ էֆ. Տէմիրճիպաշեան, Մկրտիչ էֆ. Ասատեան եւ Տիգրան էֆ. Տ. Ներսէսեան։

Ժողովին խորհրդակցութիւններուն պահ մը մասնակցեցաւ նաեւ Երուսաղէմի Պատր. Փոխանորդ Տ. Գէորգ Սրբազան։

—Երուսաղէմէն եկած գրերը կարդացուեցան, եւ Ժողովը քննելով իրաց վիճակը, ի նկատ առաւ միաբանութեան անհամաձայնութիւնները, եւ ցաւ յայտնեց վերջերս պատահած ինչ ինչ անկանոնութեանց համար։ Որոշեց գրել Երուսաղէմի Տ. Յարութիւն Պատրիարքին, պէտք եղածը ընել կարգապահութիւնը պահպանելու համար եւ հաստատել թէ ըստ ամենայնի Վարչութիւնը սատար պիտի ըլլայ իրեն՝ այս ամէնը ձեռք բերելու։

—Բերայի քարոզիչ Տ. Հմայեակ եպիսկ. Դիմաքսեանի Աքքերքի առաջնորդութենէն հրաժարականը ընդունելով՝ հրահանգ ղրկուեցաւ Աքքերքի նոր ընտրութիւն կատարելու համար։

—Պոլսատի վիճակը թափուր մնացած էր Անուշեան Վ.ի լուսարարապետ ընտրուելովը. որոշուեցաւ Պատր. Փոխանորդի ընտրութեան հրահանգ ղրկել, յարմար ընտրելեաց ցանկով մը, զոր պիտի պատրաստէ Կրօն. Ժողովը։

—Ժողովը տեղեկացաւ պատուիրակաց հեռագրէն որ Կիլիկիոյ Ս. Կաթողիկոսը Ատանա հասնելով, արժանապէս ընդունուեր է։

—Գամաթէմանիի Առաջն. Փոխանորդ ընտրուեցաւ Տ. Եղիշէ քհ. Գուլօզեան։

Ժողովը զբաղեցաւ նաեւ կարգ մը յարաբերական խնդիրներով։

ՍԵԲԱՍՏԻՈՅ Ս. Նշան վանքի միաբաններէն Ոնոփրիոս վարդապետ Անանիկեան, փետր. 27, չորեքշաբթի իրիկուն վախճանեցաւ։ Օծումը կատարեց Պետրոս Սրբազան Մայր-եկեղեցիին մէջ, ու յուղարկաւորութիւնը կատարուեցաւ ուրբաթ առտու ժամը 3ին ի Ս. Նշան, ուր խուռն բազմութիւն մը դիմած էր, իրենց յարգանքի վերջին զգացումները յայտնելու։ Սահակ Վ. Օտապաշեան կարճ բայց խիստ սրտայոյզ դամբանական մը խօսեցաւ որ հանդիսականներու չատերու աչքերէն արցունքներ խլեց։ Հանգուցեալ վարդապետը 55 տարեկան էր, 18 տարիէ ի վեր վարդապետ ձեռնադրուած եւ ճգնաւորի միայնակեաց կեանք մը կը վարէր։ Իր մահուամբը մինակ կը մնայ Սահակ վարդապետ իբրեւ միաբան Ս. Նշան վանքի, ինչ որ մեծ ցաւ եւ ախրութիւն կը պատճառէ երիտասարդ ու գործունեայ Արմաշականին։

ԵՐՈՒՍԱՂԷՄԱՑ Պատր. Փոխանորդ Տ. Գէորգ եպսկ. Երէցեան առջի օր, Ֆէրիգիւղի եկեղեցին այցելելով աշխատաւորները խրախուսած է։

ՊԱՐՏԻԶԱԿՑԻՆԵՐՈՒ ԲԱՂՆԻՔԻՆ ԽՆԴԻՐԸ

Գիւղիս դպրոցին իբր առաջնակարգ կալուած՝ վերջին անգամ չինուած բաղնիքը բաւական ատենէ ի վեր կատարելագործուած լմնցած էր ու նոյն իսկ Նիկոմիդիացի բաղնեպանի մ'ալ վարձու տրուած՝ տարեկան 1100 դահեկանով, ի մեծ ուրախութիւն գիւղացւոց որոնք այնքան անձնուիրութեամբ աշխատեցան ի գլուխ հանել այս կարեւոր գործը որ 1200 ոսկի կ'արժէ։ Պարտիզակ տակաւին նոր ազատած էր 1400-1500 ոսկի արժող, չուկային մէջ գտնուած մեծ չէնքի մը կառուցումէն։

Երբ այսքան կարեւոր կալուած մ'ալ մէջտեղ կ'ելլէր, դպրոցի անձուկ պիւտճէին ընդլայնումին համար, ահա ոչ նուազ կարեւոր խնդիր մը, ջուրի խնդիրը մէջտեղ հանեցին ոմանք, մէկ երկու չահադէտներու խորհուրդով առջ հանելով Վերի Արտի Թաղեցիները, որոնք հոն գտնուած եկեղեցւոյ վաքըֆին ջուրը իւրացնել կ'ուզէին բոլորովին, այն ջուրը որ այնքան սուղի նստած էր Պարտիզակցիներուն, երբ տակէց առաջ Հէլվաճեան եղբարք խնդիր հանելով բոլորովին գրաւել ուզեցին զայն։

Անտեղի առարկութիւններով Թաղեցիները ցարդ չէին թողուցած որ պէս զի այդ ջուրէն մաս մը տրուէր բաղնիքին, ինչ որ Հէլվաճեաններու խնդրոյն առթիւ, Խառն Ժողովով ալ որոշուած ու արձանագրուած էր։ Նորէն նոյն արձանագրութեան տրամադրութեամբը այդ ջուրէն փոքր մաս մ'ալ Տիւպէլէկին ծախքով պիտի տրուէր նաեւ հին գերեզմանին մօտիկը հաստատուած նորակառոյց թաղի մը։

Այդ Թաղեցիները ուզած էին ամբողջ ջուրը իրենց պահել, նոյն իսկ արգելք ըլլալով ջուրի խողովակներու հողին մէջ զետեղումին։ Անոնց կիներն ալ խնդրոյն մէջ մուտ գտած էին, որուն անպատուաբեր հետեւանքը յայտնի ըլլալով՝ քանիցս Թաղականութիւն, քահանայութիւն, Թաղապետութիւն, մէկտեղած՝ ազդարարած էին առաջ չերթալ իրենց այդ ընթացքին մէջ։

Այս երեք մարմինները հարկ եղած զգուշութիւններն ալ ըրին, զոր օրինակ վերագրեալ գերեզմանատան նոր Թաղին ջուրը այլեւս չտանել ու հարկ եղածէն նուազ քանակութեամբ տանիլ եւայլն եւայլն որոշեցին։ Սակայն յիշեալ Թաղեցիները յամառեցան իրենց ընթացքին մէջ անանկ որ խնդիրը Նիկոմիդիա, կառավարութեան դուռը ինկած էր, ու դատավարութեան ձեռնարկուած, միւս կողմանէ Թաղեցիները իրենց կարգին փաստաբան կարգած էին Խալիտ էֆէնտի անուն անձ մը։

Երբ խնդիրը այսպէս անպատուաբեր կերպով կը յառաջանար, Թաղականութիւն, քահանայութիւն ու երեւելիներ խորհելով խնդրոյն թիւրիմացութենէն ծագած այսքան անտեղութիւններու տեղի տրուիլը, եւ որոնց առակուին պիտի յաջորդէր ազգ իրականութիւններ՝ եթէ իրերը այսպէս գրգռուել կերպով յառաջանային, որոշեցին վերջնականապէս խաղաղութիւնով վերջացնել յիշեալ խնդիրը ու Թաղեցիներուն իրենց փափաքը յայտնեցին։ Թաղեցիները իրենց կարգին արդէն սխալնին զգացած, ու ճարահատ՝ դիմած էին Թաղ. Խորհուրդին՝ անոր վերջնական որոշումին համակերպելու։

Եւ այդ որոշման հետեւանօք գիւղիս Թաղ. փոխ ատենապետ Աղասի էֆ. Ազարեան Նիկոմիդիա երթալով Վերի Արտի Թաղեցիներուն փաստաբանին հետ ջուրի խնդիրը կարգադրեց վերջնականապէս։ Կիրակի օրը յիշեալ Աղասի էֆ.ն միասին առնելով փաստաբան Խալիտ էֆ.ն Թաղեցւոց ալ համաձայն հաւանութեամբ արդէն, գտնուած ջուրը երկու մասի բաժնեց, 5 օխա ջուր ձգելով բաղնիքի խողովակներուն մէջ, ու այս խնդիրն ալ այսպէս կատարեալ հաշտութիւնով վերջացաւ ու խաղաղութիւնով փակուեցաւ այլ եւս ի խնդութիւն գիւղացւոց, շնորհիւ Կայս. կառավարութեան հոգածութեան։ ՊԱՐՏԻԶԱԿՑԻ

Ատամնաբոյժ Մ. Մարտիրոսեան
Տես Դ. երեսը

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

ԳԱԼԱԹԱ ՊՈՐՍԱՍԸ

Էսհ. Օսմ. տիւն ազշ. գար.	32—29
» » էն եւելքէց	33—
» » էն ազըր	32—28
Րումէլի չըմէն. ազգմ. գրնա.	124—⅝
» » էն եւելքէց	125—50
» » էն ազըր	124 ⅝

ԶԱՆԳԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Րէժի աքսիօնը Օս. էր	378 —
Սիկուրէթ Ա.	0—20
» Բ.	—90
Թրամվայ	6 50
Ժուխտանա	1—95
Օպլիկասիոն Թրամվայ	194—
Ասիւրանս	4—22½
Գօմմորատիօն	0—06
Գոմմէրսիալ	0—11
Գրէտի Ֆոնսիէ Էժիփսիէն	267—
Լօրիօն	89—
Պանգ Նասիօնալ տը Կրէց	418—
Թրանսվաալ	145—
Րըլիթմը Թանվիլալը	498—
Անատոլը չըմ. աքսիօնը	12—45

ԱԳՋԷԼԷՐԻՆ ՖԻՅԱԹԸ

Օսմ. լիրասը 100 ղշ.ով	ղշ. փր.
Պէյազ մէճիտիյէ ֆարգը	108—04
Մէթալիք	106—
Ինկիլիզ ալթընը	110—03
Ֆրանսըզ ալթընը	87—35
Բոլ	90—
Դրէմիւ ալթընը	51—06
Ֆարանգ գայմէսի	8—60

ԵՎՐՈՊԱ ՊՈՐՍԱՍԸ

Լօնտրա 24 մարտ

Ինկ. էսհամը Ինկ. լիրասը	90—43
Օսմ. » գաբանիսը	30—
» » Բ	60—50
» » Գ	32—25
Օսմանլը Պանգասը	14—37
Մըսըր Տայ. մուքթաբեզմէ	107—63
Պուլկար իսթիգրազը	93—
Գամպիօ Բարիզ 3 ամ վադէ	25—38½
Թրանսվալ	5—56
Շարթրէթ	3—22

Բարիզ 2 մարտ

Ֆրնսա էսհ. 3% ֆր.	99—05
Եէնի Օսմ. էսհամը գաբանըզ	30—47
Րումէլի չըմէնտըֆէրի	130—50
Իթալիա էսհամը	102 65
Բուխրիթէ Թիւրք	502—
Օսմանիյէ	—
Տուան Օթօման	482—
Սարանօլ	91—55
Թրանսվալ	142—
Էժիփսիէն իւնիֆիէ	109—70
Զարթըէթ	86 50

Վիէննա 24 մարտ

Լօնտրա իւզէրինէ գամպիօ	240—
Րումէլի չըմէնտըֆէրի ֆր.	121—70

ԹԵՐԷԶ ՌԱՔԷՆ

ՀԵՂԻՆԱԿ
ԷՄԻԼ ԶՕԼԱ

Ե.

Փաստաբանի պաշտօնը տհաճեցուցած էր զինքը, եւ հող փորելու գաղափարը սոսկում կ'ազդէր իրեն։ Արուեստի մէջ նետած էր ինքզինքը՝ հոն ծոյլի աշխատութիւն մը գտնելու յոյսով. վրձինը հեշտիւ գործածելիք գործիք մը կը թուէր իրեն, ու յաջողութիւնն ալ դիւրին կը կարծէր։ Հեշտութիւններով լեցուն աժան կեանք մը կ'երազէր, կիներով, բազմոցներու վրայ հանգիստով, ուտելիք խմելիքներով լեցուն գեղեցիկ կեանք մը։ Այդ երազը տեւեց որչափ հայր Լօռան դրամ ղրկեց. Բայց երբ երիտասարդը հօրենի վրայ թշուառութիւնը տեսաւ սկսաւ վարանիլ. ինքզինքը ակար կը զգար զրկումներու առջեւ. արուեստին ամէնէ՛ն մեծ փառքին համար օր մը առանց հացի կենալ չպիտի ընդունէր։ Որովհետեւ առանց կը մտածէր, ուստի այն օրը, ուր տեսաւ թէ չէր կրնար իր բազմաթիւ իղձերը գոհացնել, նկարչութիւնը մէկդի նետեց։ Առաջին փորձերը միջակութենէ ալ վար մնացած էին. իր գիւղացիի աչքը անշնորհ ու աղտոտ կերպով կը տեսնէր բնութիւնը. աղտոտ, կապտօրէն շինուած ու ծռմռուած կտաւները բոլորովին դիտողութիւններու տեղի կուտային։ Եւ սակայն երբեք արուեստագէտի պէս անպարծ չէր եւ երբ վրձինները մէկդի նետել պէտք եղաւ, չատ չը յուսահատեցաւ։

Իրապէս մինակ իր դպրոցական ընկերին աշխատանոցէն հեռանալուն համար կը ցաւէր. այն ընդարձակ աշխատանոցը՝ որուն մէջ չորս հինգ տարի տապլտկած էր այնքան հեշտին կերպով։ Նոյնպէս ցաւեցաւ կորսնցնելուն համար այն կիները, որոնք կուգային դիմացը նստիլ, եւ որոնց քմահաճոյքները իր քսակին հպելի էին։

Այս անսանձական հաճոյքները աշխարհը զայն մարմնի խայթիչ պէտքերու մէջ ձգեց։ Սակայն ինքզինքը պաշտօնեայի վիճակին մէջ հանգիստ գըտաւ. անբանի պէս չատ աղէկ կ'ապրէր, եւ օր օրի կը սիրէր այդ արհեստը, որ յոգնութիւն չէր ազդէր իրեն, եւ միտքը կը քնացնէր։ Մինակ երկու բաներ կը զայրացնէին զինքը. կիներ կը պակսէին, եւ ճաշարաններու աժանութիւնը սուրի կերակուրները չէին հանդարտեցներ իր որկրամոլ ստամոքսը։

Քամիյլ մտիկ կ'ընէր, եւ անմիտ ապշանքով կը դիտէր զայն։ Այս վատոյժ տղան, որուն մերկ ու տկար մարմինը երբեք բաղձանքի ցնցում մը չէր ունեցած, տղայաբար կ'երազէր այն աշխատանոցի կեանքը՝ որուն վրայ կը խօսէր բարեկամը։ Կը խորհէր այն կիներուն վրայ որոնք իրենց մերկ մարմը կը ցուցադրեն։ Լօռանը հարցաքննել սկսաւ։

—Ուրե՛մն, ըսաւ անոր, եղա՞ծ են անանկ կիներ որոնք քու առջիդ շապիկնին հանած են. հէ՞։

—Այո՛, պատասխանեց Լօռան խընդալով եւ Թերէզը դիտելով՝ որ գոյնը նետած էր բոլորովին։

—Այդ բանը ձեր վրայ եզական ազդեցութիւն մը առաջ բերած ըլլալու է, չարունակեց Քամիյլ՝ տղու ժպիտով մը... Ես անհանգիստ պիտի ըլլայի...։ Առաջին անգամուն անբանի պէս մնացած անշուշտ։

Լօռան խոշոր ձեռքերէն մէկը բացած էր, եւ ուշադիր կերպով ափը կը դիտէր։ Մատները թեթեւ սարսուռ մը կրեցին, եւ այտերը կարմիր նշոյլներով պատուեցան։

—Առաջին անգամ, ըսաւ ինքզինքին խօսելու ձեւով մը, կարծեմ թէ բնական գտայ ատիկա...։ Տրականը չատ զբօսեցուցիչ է աս չունենորդի արուեստը, մինակ սա՛ կայ որ, սա՛ մը անգամ չը բերեր...։ Առաջին մօտելս չիկահներուն մէկն էր, որ պաշտելի էր պարզապէս. պինդ ու գեղափայլ միսեր, հոյակապ կուրծք մը, սա՛ հաստութիւնով ազդրեր...

Լօռան գլուխը վեր վերցուց եւ Թերէզը տեսաւ իր դիմաց՝ համր ու անշարժ։ Մատաղատի կինը հրաշալ անքըթթութիւնով մը զայն կը դիտէր։ Անփայլ սեւով իր աչքերը երկու անյատակ ծակեր կը թուէին, եւ վարդագոյն լայնար կը նշմարուէին բերնին մէջ՝ իր կիսաբաց չրթունքներէն։ Զախջախուած եւ ինքն իր վրայ ժողվուածի երեւոյթը մը ունէր. մտիկ կ'ընէր։

Լօռանի ակնարկները Թերէզէն Քամիյլին անցան։ Հին նկարիչը ժպիտ մը զսպեց։ Իր նախադասութիւնը չարժումով մը վերջացուց. խոշոր ու հեշտութիւնով լեցուն շարժում մը՝ որուն մատաղատի կինը նայուածքովը հետեւեցաւ։ Աղանդեր ուտելու վրայ էին, եւ Տիկին Ռաքէն վար իջաւ՝ յաճախորդուհիի մը ծառայելու համար։

Երբ սեղանին փառքը վերցաւ, Լօռան, որ քանի մը վայրկեանէ ի վեր մտածումի մէջ էր, յանկարծ Քամիյլին դարձաւ։

—Գիտե՞ս, ըսաւ անոր, պէտք է որ քու նկարդ չինեմ ես։

Այս գաղափարը հիացուց Տիկին Ռաքէնը եւ տղան։ Թերէզ լուռ մնաց։

—Ամառուան մէջ ենք, չարունակեց Լօռան. եւ որովհետեւ գրասենեակէն ժամը չորսին կ'ելլենք, պիտի կրնամ հոս գալ իրիկուան դէմ, եւ մինչեւ երկու ժամ քեզի նստեցնել։ Ութը օրուան գործ է։

—Կ'ըլլայ, պատասխանեց Քամիյլ՝ ուրախութենէն կարմրած, մեզի հետ պիտի ճաշես... Մազերս պիտի գանգրեմ եւ սեւ ռէտէնկոթս պիտի հագնիմ։

Ժամը ութը կը զարնէր։ Կրիվէ եւ Միչօ եկան։ Օլիվիէ ու Սիւզա՛ն ալ անոնցմէ ետքը հասան։

Քամիյլ իր բարեկամը ընկերութեան ներ'կայացուց։ Կրիվէ չրթունքները ծամածեց։ Կ'արհամարհէր Լօռանը՝ որուն թռչակները չատ չուտ բարձրացած էին՝ իրենին նայելով։ Ասկէ զատ նոր հրաւիրեալի մը ընդունելութիւնը մասնաւոր գործ մըն էր. Ռաքէններու հիւրերը առանց պաղութեան չէին կըրնար անծանօթ մը ընդունիլ։

(Շարունակելի)

«ՄԱՆՉՈՒՄԷ»Ի ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ԹԵՐԹՕՆԸ

ԿԻՒՍԹԱՎ ԷՄԱՌ 20

Վայրենիներու Նահապետը

ՎԷՊ

ՃԱՄԲՈՐԴՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ԱՐԿԱԾՆԵՐՈՒ

—

12.

Դէտը

—Կուզէի որ դուք ալ լսէիք քիչ մը վերջը գաղտարարներէս մէկուն հետ կատարելիք բանակցութիւնս։

—Շատ անխոհեմութիւն է տասնկ մարդ մը ձեր տունէն ներս առնելը։

—Ո՛չ, մի վախնար, չառանց կը ճանչնամ զայն։ Զգէ որ ինք չի գիտեր թէ ո՛ւր կը գտնուի, արդէն աչքերը կապուած բերուեցաւ մեր եղբայրներէն երկուքին կողմէ։ Արդէն դիմակով պիտի երթանք։

—Օն ուրեմն, հեռը պիտի ըլլամ, քանի որ անանկ կը փափաքիք։

Երկու բարեկամները, սեւ թաւիշէ դիմակներով ծածկելէ ետք իրենց դէմքը, սրահին մէջ մտան ուր կը գտնուէին զիրենք սպասողները։

Այս սենեակը իբրեւ ճաշարան կը ծառայէր և մէջտեղը դրուած էր խոշոր սեղան մը։ Երկու կանթեղներ կը լուսաւորէին սենեակը ան աստիճան մարմրած լոյսով մը որ հազիւ կը տեսնուէր անոր մէջ ձգուած առարկաները։

Երեք մարդիկը, նստած կրակարաններին քովիկը, անփութօրէն իրենց սիկառը կը քաշէին։

Երբոր մուտ սրահին պետերը ներս մտան, անոնք ոտքի ելան։

—Ի՞նչու համար, Տօ՛ն Բէգրօ, չէք սպասեր, վաղուան նիստին, հաղորդելու համար ժողովին ձեր ընելիք յայտնութիւնները, հարցուց Տօն Թադէօ որ մէկ նայուածքով ճանչցաւ գաղտարարը։

Տօն Բէգրօ յարգանքով բարեւ մը տուաւ։ Ասիկա երսուն, երսունըհինգ տարեկան մարդ մըն էր, բարձր հասակով։

—Ըսելիքս անուղղակի կերպով կը վերաբերի մուտ սրահուն, ըսաւ ան։

—Ուրեմն ի՞նչ բան մեզ կը վերաբերի ընդմիջեց Տօն Կուէկօրիօ։

—Բայց ըսելիքս չատ կը հետաքրքրէ արհաւիրքի պետը և անոր գլխաւորները։

—Ըսէք ուրեմն, յարեց Տօն Թադէօ, քալլ մը առաջ առնելով, որովհետեւ Արհաւիրքի պետը ձեր առջեւն է։

Տօն Բէգրօ գաղտագողի ակնարկ մը նետեց դիմակին տակէն դէմքը տեսնելու ճիգով։

—Ըսելիքս կարճ պիտի ըլլայ, ըսաւ, ձեզի կը թողում անոր կարեւորութիւնը դատել։ Տօն Բանչօ Պիւսթամէնթէ զօրավարը վաղը նիստին պիտի ներկայ գտնուի։

—Ապահով էք, բացագանչեցին մէկէն երկու դաւակիցները, զարմացումով։

—Ես պատճառ եղած եմ։

—Դո՞ւք։

—Այո, ե՛ս։

—Ձե՞ք գիտեր ուրեմն թէ, պոռաց Տօն Թադէօ, բռնութեամբ, մենք ինչպէս կը պատժենք չորերը։

—Զար չեմ եռ, որովհետեւ ընդհակառակը ձեզի կը յանձնեմ ձեր ամենէն անողոք թշնամին։

Տօն Թադէօ կասկածի նայուածք մը ձգեց անոր վրայ։

—Զօրավարը չը գիտեր ուրեմն...

—Ամէն բան գիտէ, ըսաւ Տօն Բէգրօ։

—Ի՞նչ նպատակով մեր մէջը պիտի գայ։

—Ձե՞ք գուշակեր, պարզապէս ձեր գաղտնիքը հասկնալու համար։

—Բայց կը վտանգէ ինքզինքը։

—Ինչո՞ւ համար։ Ոչ մէկը պիտի տեսնէ իր դէմքը, ամէն խորհրդական պիտի ներկայացուի անոր երրորդի մը կողմանէ։

—Բայց եթէ գիտնայ թէ դուք կը մատնէք զինքը,

—Հետեւութիւնները պիտի կրեմ, բայց վստահ եմ որ չի պիտի կասկածի։

—Բայց ի՞նչ բան ձեզի այսպէս կարծել կուտայ հարցուց Տօն Կուէկօրիօ։

—Որովհետեւ, պատասխանեց դէտը անպատկառ ծիծաղով մը, տասը տարիէն ի վեր զօրավարը կը գործածէ զիս, և տասը տարիէ ի վեր միշտ գոված է զիս իմ ծառայութիւններուս համար։

Լռութիւն մը տիրեց։

—Առէ՛ք, ըսաւ Տօն Կուէկօրիօ երկար դադարէ մը ետք, այս անգամ ոչ թէ տասը ունձա, այլ քսան հատ կուտամ ձեզի։ Շարունակեցէք հաւատարիմ ծնալ մեզի։

Եւ քսակ մը երկարեց անոր ձեռքին մէջ։

Դէտը ուրախութեամբ իր գրպանը տեղաւորեց քսակը, ու ըսաւ, խոնարհելով։

—Բնաւ տեղի չի պիտի տամ ձեզի վշտացնելու։

—Աստուած տայ։ յարեց Տօն Թադէօ։ Հակառակ պարագային միտքը նիդ բերէք որ անգութ պիտի ըլլանք ձեզ նկատմամբ։

—Գիտեմ

—Մնաք բարով

—Վաղը կը տեսնուինք։

Այն մարդիկը որ զայն բերած էին և որ, այս խօսակցութեան միջոցին, անշարժ կեցած էին, Տօն Կրէկօրիօի մէկ նշանին վրայ, մօտեցան անոր, նորէն աչքերը կապեցին և տարին։

—Արդեօք չորագո՞րծ մըն է, հարցուց ինքնիրեն Տօն Կուէկօրիօ, հեռացող ձիերուն ձայնը մտիկ ընելով։

—Մեր պարտքն է անանկ ենթադրել, պատասխանեց Տօն Թադէօ։

Երկու դաւակիցները, փոխանակ հանգիստ առնելու, ինչ որ բացարձակ պէտք մըն էր իրենց համար, երկարօրէն տեսնուեցան, որպէս զի ամէն ապահով միջոցները ձեռք առնեն, հետեւեալ օրուան դաւակիցներուն նիստին տեղի ունենալիք անսարանին համար։

Տօն Բէտրօ մինչեւ Սանթիակօ բերուած էր։

Երբ իր առաջնորդները թողուցին զինքը, և ինք առանձին մնաց, դէպք քակեց իր աչքերուն կապուած թաշկինակը և ըսաւ, իր ձեռքին մէջ ներբնելով Տօն Կրէկօրիօին տուած քսակը։

—Քսան ունձա, տեսնենք հիմա թէ Պիւսթամէնթէ զօրավարն ալ իր թշնամիներուն չափ վեհանձն պիտի ըլլայ։ Իրեն տանելիք լուրերս բաւական կարեւոր են իրեն համար։ Զանանք որ չատ վճարէ։

Զորս կողմը նայելէ վերջ, Տօն Բէտրօ ուղղուեցաւ դէպի պալատանսունը, ինքնիրեն մռլտալով,

—Աւեններն նեղ են, եթէ մարդ ճարպիկ չըլլայ, չատ դժուար է ընտանիք ապրեցնելը։

Այս խորհրդածութիւնը կ'ընէր Տօն Բէգրօ, դէմքի անանկ ծամածռութիւնով մը որ եթէ Տօն Թադէօի աչքէն վրիպած չըլլար, տարակոյս չկար թէ չատ պիտի կասկածէր անոր։

(Շարունակելի)

Տէր և Տնօրէն
ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Ձ. ԳԱՅՍՈՒՐԵԱՆ

ԳԱՐԼԸՄԱՆ ՄԱՂԱԶԱԼԱՐԸ

362-364 ՊԷՅՕՂԼՈՒՆՏԱ ՏՕՂԸԸ-ԵՕԼՏԱ 362-364

Գաւրնլար, Գըզլար վէ Զօճուգլարա մախսուս հազըր էլպիսէլէր, պէեազ Զամաշըր թագըմլարը, Թօհաֆիյէլէր վէ սաիրէ հազգընտա

ՈՒՄՈՒՄԻ ԼԻՔԻՏԱՍԻՕՆ

1903 Մարտ 10, Բազար էրթէսի կիւնինտէն պէտ իլէ սաթըլա պաշլանըլաճագ տըր։

ՃԻՕՐՏԷՔԻԼԷՐ ԻՃՊՈՒ ՍԱԹԸՇՏԱ ՏԱՒԻԼ ՊՈՒԼՈՒՆԱՃԱԳԼԱՐ ՏԸՐ

Ֆանիլա, Զօրապ, Մէնտիլ, Միսօլար, Գրավաթլար, Կէօմլէքլէր, Ֆիչուլար, Եաւնտօն վէ բիքէտէն եաթագ էօրթիւլէրի, Գորսէլէր, Շէմսիյէլէր, Էլտիվէնլէր, Զանթալար, Թապագալար, Բաչավրալար, Սօֆրա թագըմլարը, Եաթագ էօրթիւլէրի, Մատտրօլամ, Բէրտէլէր, Յալըլար, էնվայի եաւն վէ իրէք գումաշլար վէ սաիրէ։

Իբէքլի վէ եունլը գումաշ բարչալարընըն էն միւնթէխիպլէրի ճիւլլիւէէթլի օլմագ իւզրէ պու տէֆա, սէրմայէսինտէն տահա էնվէն պիր ֆիեաթլէ ֆիւրուխտ օլունմագտա տըր։

ԿՈՐՍՈՒԱԾ ՊԱՅՈՒՍԱԿ

Անցած չաբաթ իրիկուն, ժամը 12ին, Սիրքէճիի կայարանին ճամբուն վրայ, սրճարաններուն առջեւ մոռցուած է պայուսակ մը, որուն մէջ նշանագործութեան գործիքները։ Այդ գործիքները միակ աշխատութեան միջոցը ըլլալով կորսնցնողին, կը խնդրուի գտնողէն զայն խմբագրատունս բերել․ փոխարէն դրամական և ուրիշ պարգեւներ պիտի տրուին։

ԷՄՆԻՅԷԹ

ՀԱԳՈՒՍՏԻ ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ
ՊԱՏՐԱՍՏ ԵՒ ՉԱՓՈՒ ՎՐԱՅ
ՀԱԳՈՒՍՏՆԵՐ

Կ. Պոլիս, Սուլթան Համամի հրապարակ Գրէտի Լիոնէ դրամատան վերնայարկը

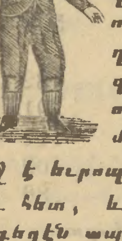

Եթէ կը փափաքիք առանց խարուելու երկիւղի՝ վայելուչ հագուստներ գնել, եթէ կ'ուզէք որ ձեր հագուստները ո՛չ անձրեւէն և ո՛չ ալ արեւէն ազդուին, դիմեցէք ԷՄՆԻՅԷԹ հագուստի մեծ վաճառատունը որ 25 տարիներէ ի վեր ամենօրեայ յառաջդիմութեան մէջ է եւրոպական մեծ գործարաններու հետ, և ձմրան եղանակին առթիւ բրդեղէն ապրանքներու առատ պէսպիսութեամբ ճոխացուցած է մթերքը։

ԷՄՆԻՅԷԹի կերպասները, գոյնով և գործուածքով, վերջին նորաձեւութեանց կը հաւասարին միշտ։ Առաջնակարգ դերձակներու ձեռքով կը պատրաստուին էրիկ մարդոց և տղայոց յատուկ ընտիր ճաչակաւոր և դիմացկուն հագուստներու ամէն տեսակները և մուշտակները ինչպէս նաև կանանց համար բէլէրիններ, հօփէններ եւն․ են․ ծայր աստիճան նրբութեամբ։ Գիներ՝ անմրցելի ըսուելու աստիճան աժան։

ԷՄՆԻՅԷԹ վաճառատունը չափի վրայ հագուստի ճիւղ մը ունի, հաւատար Բերայի համասեռ առաջնակարգ Տուններուն։ 50—22

ՎԵՐՋԻՆ ԳԻՆ. ՉԵՂՉ ՉԿԱՅ

ԱԶԴ

«Գիտակի Մտածութիւնք Տօնական Օրերու Հայ. Ս. Եկեղեցւոյ յոժ չաթեկան և օգտակար գրքոյկը, որ արժանի է ընթերցման մասնաւորաբար Մեծ Պահոց օրերուն, կը գտնուի բոլոր գրավաճառաց քով։ Կեդրոնատեղին է Մերճան, Եալըզ խան, թիւ 10, Աւաքեալ էֆ. Գաբրիէլեանի գրասենեակ։ Գին՝ 5 դչ․։ Մէկ անգամէն 5 օրինակ գնողին 1 հատ նուէր կը տրուի։ Հասոյթը կը վերաբերի ողբացեալ հեղինակին այրի տիկնոջ և իր որբերուն։

ԼՈՒՂԷԹԻ ՆԱՃԻ

Այս ամենակատարեալ և անզուգական բառարանը որ համբաւաւոր Մուալլիմ Նաճիի հեղինակութիւնն է, ամբողջովին սպառած և քիչ ժամանակի մէջ կրկին տպագրութեան արժանացած է։ Մուալլիմ Նաճի իր ունեցած բազմակողմանի հմտութեամբ այնքան մեծ ծառայութիւններ մատուցած է Թուրք լեզուին ու գրականութեան, որ իրաւա՛մբ իր անունը խորին յարգանօք կը յիշուի այսօր թէ բոլոր Օսմանցիներէն և թէ արեւելքի լեզուներով հետաքրքրուող օտարազգի նշանաւոր անձնաւորութիւններէ։ Հանգուցեալ հեղինակին այս գլուխ-գործոցն որ թուրք լեզուին մէջ գործածուած Արաբերէն Պարսկերէն և ուրիշ լեզուներէ առնուած բառերու և ոճերու իմաստն ու գործածութեան եղանակները կը բացատրէ սահուն, պարզ եւ հասկանալի ոճով մը, կ'արժէ որ մուտ գտնէ մեր բոլոր վարժարաններուն մէջ։ Թուրք լեզուի բոլոր աշակերտներն ու ուսանողներն պէտք է մէկ մէկ օրինակ ի ձեռին ունենան անկէ։ ԼՈՒՂԷԹԻ ՆԱՃԻՆ լաթակազմ կը ծախուի առ այժմ զեղչուած գնով և միմիայն 25 դահեկանի (բուն գինն է 40)։ Գաւառներու համար՝ փոխադրութեան ծախքն է 5 դահեկան։ Դիմել Ասըր գրատուն, Պապը Ալի Ճատտէսի թիւ 44։

ԻԼԱՆ

Քէսթանէ Խուլը տէբ տէվր թէրէ Տէվր տիրէկի	մէթրօ	մուխ. սթր.	մուխ. սնթ.
340	9	78	39
705	8	72	36
320	7½	59	30
390	7½	59	30
1755			

Տէրսաատէթ վէ ճիվարընտա վէ էտիրնէ պաշ միւտիրիյէթի տաիրէսինտէ պուլունան թէլլկրաֆ խաթթլարընըն թամիրի իչուն միւպայաատընա լիւզում կէօրիւնէն վէ իպտար սիխրէն կէօսթէրիլէն լիւզում իւզէրինէ պէրվէճհը պալա թային օլընան մէզքիւր էլ մըգտար տիրէքլէրին պիրպիրի իւզէրինէ վէ մէճմուին 20 զրուշ հիսապըյլա Րումէյի հիսարընտա թէսլիմ օլունմագ իւզրէ, 25 պուչուգ զչ․տա թալիպի էօհտէսինտէ օլուպ, մարտըն 14րնճի ճումա էրթէսի կիւնի սաաթ 9ա գատար գարար գաթիսի վիրիլէճէկինտէն, ֆիյաթը մէզքիւրտէն տահա աշաղըեա թալիպ օլանլարըն չէրաթը միւնագասայը անլամագ իչուն էվվէլ էմրտէ նիւգատ ցն հիսապըյլա թէէմինաթը նագտիյէ վէ եախօտ Տէրսաատէթ Թիճարէթ Օսմանըյյէ մուգավէլէաթ մուհարրիրլիկինտէն մուսատտագ քէֆալէթը գավիյէլէրինի համիլէն Թէլէկրաֆ վէ Բօսթա նէզարէթի մէճլիսի իտարէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունուր։

12 մարտ 319

ՏԻՐԻՆԿ

ՊԻՉՄԷԷԷ ՄԱԽՍՈՒՍ ՏԻՐԻՆԿ ՆԱՄ
ԱԼԷԱԹ ՈՒ ԷՏԷՎԱԹ

Պու ֆապրիգա՝ Բարիզին 1900 էգսբօզսիօնունտա 23 միտալեա իլէ 16 պէօյիւք միւքեաֆաթա նաիլ օլմուշ տըր։

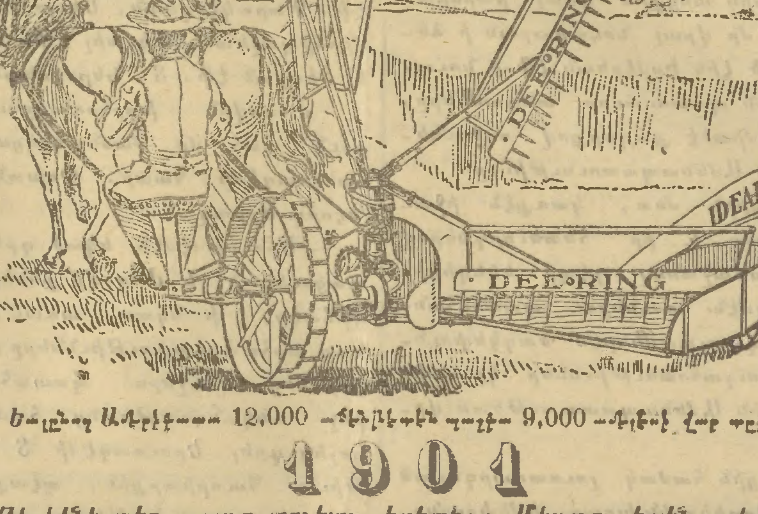

Եալընըզ Ամերիքատա 12,000 ամէլէսի պուլունան պու ֆապրիգատա սընէվի 9,000 մաքինէ վէ պինլէրճէ արապա իմալ օլունուր։

Եալընըզ Ամէրիգատա 12,000 ամէլէսի պուլունան 9,000 մաքինէ վէ արապա իմալ օլունուր։

1901

Իշթէ եէնի պիր տարրա ասրլը էյլէտիք։ Միրսար խանէն զէմանը չիմտի եէրը ալլաներ թրիլէոն, պիրնաւէն ալէյհ վուգուաթը թարիխիյէէ սըրասընտա գայտ օլունմուշ տըր։ պու տէվրին թէրագգըյեաթը՝ ալէլ ումում չաեանը հայրէթ պիր տէրէճէտէ տիր։ Մաքինա մարիֆէթի իլէ պիչմէք ֆէվգ էլ ատէ պիր թէթէրագգը տէեմիլ մի։ 1858 սէնէսինտէ «Մարշ» նամ թըրբան մաքինասընըն իճատընտան պէրու պու անէ տէկին սանաաթը մուհիմմէի մէզպուրէտէ կէրէք Ամէրիգատա վէ կէրէք տիւնեանըն հէր պիր թարաֆընտա էն միւհիմ պիր մէվգի թութմուշ օլան ֆապրիգա՝ ՏԻՐԻՆԿ վէ գումբանիասը օլուպ, իմալ էյլէտիկլէրի մաքինալարը սաաթըն ալանլարըն հատտ ու հիսապը եօգ տըր։

Իսթեհէնլէրէ գաթալօկ տէֆթէրիրիմիզի մէճճանէն կէօնտէրիրիզ։ Մէզքիւր տէֆթէրտէ պիրչմէէ մախսուս

«Իտիալ Տիրինկ» նամ տէմէթ իթմէ

«Իտիալ Տիրինկ» նամ թըրբան

» » օրագ պիչմէ

» » » թըրմըգ

կիպի միւխթէլիֆ իւլ ճինս մունթազամ մաքինալարըմըզըն րեսմլէրի մէվճուտ վէ իւզրէ մաքինալար՝ միւպալաղասըզ վէ ճիտտի սուրէթտէ թարաֆըմըզտան թասրիֆ իտիլմիշ տիր։

Պու մաքինալարըն եէկեանէ աէճանթէսը՝ Տէրսաատէթտէ Կալաթատա Գէորգ պէյ խանընտա 1, 2, 3 Ն°լը մաղազալարտա, Մ. Սիմոնէյ Նովէլ վէ գումբանիասը տըր։

Լ'ՈՒՆԻՕՆ

ԵԱՆԿԸՆԱ ԳԱՐՇԸ ՎԷ ԷՕՄՐ ԻՉՈՒՆ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄԲԱՆԻԱՍԸ

1828 ՎԷ 1829ՏԱ ԹԷԷՍՍԻՍ ԻՏԻԼՄԻՇ

Բարիստէ Բլաս Վանտօմտա, 9 նումէրօլու տաիրէի խուսուսի։

ԵԱՆԿԸՆ ՍԻԿՈՐԹԱՍԸ

Սէրմաեէ վէ իհթիեաթ 107,000,000 ֆր.

Սէնէնին մագպուզաթը 21,000,000 »

Էօտէնէն զիեան 252,000,000 »

Սիկուրթալը խանէլէրին գըյմէթի 19,000,000 »

1828 L'UNION DE PARIS

ԷՕՄՐ Ս ՍԻԿՈՐԹԱՍԸ

Սէրմաեէ վէ իհթիեաթ 153,000,000 ֆր.

1900 մագպուզաթը 17,000,020 »

Էօտէնէն զիեան 120,000,000 »

Սիկուրթալը էօմիւր 260,000,000 »

ՊՈՒ ՇԻՐՔԷԹ զամէէթ միւսաիտ չէրաիթ իլէ Թիւրքիատա սիկուրթա գայտ իտէր ԷՕՄԻՒՐ ՍԻԿՈՒՐԹԱՍԸ տախի միւխթէլիֆ սուրէթտէ վէ խուսուսի էհվէն ֆիեաթլա էօմիւր սիկուրթա իտէր։

ՇԻՐՔԷԹԻՆ ՊԱՆԳԱՍԸ «Պանգ Օթթօման» օլուպ, Սթամպօլ Աժանսը տախի Կալաթատա «Պանգ Օթթօման» գարշըսընտա տըր։

ԱԹԼԱՍ

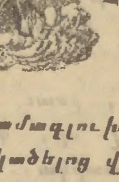

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ.
ՀՐԴԵՀԻ ԵՒ ԿԵՆԱՑ
ՀԱՍՏԱՏՈՒԱԾ 1808ԻՆ
ԺՕՐԺ Գ. ԹԱԳԱՒՈՐԻՆ
ՕՐՈՎ

Անգլ. ոսկի

Դրամագլուխ.— 3,437,000

Արկածելոց վճարուած.— 15,000,000

Այս ընկերութիւնը յանձնարարելի է իր գործառնութեանց ընդարձակութեան և վճարումներուն կանոնաւորութեան համար։

ԼԱ ՍԻՒԻՍ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Փոխադրութեան ճիւղ

Դրամագլուխ 5,000,000 ֆր.

Պահեստի դրամագլուխ 1,000,000 »

Ապահովագրութիւն Ծովի, Ցամաքի և Գետի ճամբորդութեանց Շոգենաւով Առագաստանաւով, Բեռնանաւով և Երկաթուղիով։ Դիւրամատչելի պայմաններ և սակագիններ։

ԶՈՒԻՑԵՐԻԱԿԱՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԿԱԾԻ ԴԷՄ

Վէնթէրթիւրի մէջ հիմնուած

Այս Ընկերութիւնը յանձնարարելի է իր չատ դիւրամատչելի պայմաններովը արկածներու մասին։

Գալաթա, Գալաթա Պոլիս, Թոմրըն խան, թիւ 11

Դեր-Գործակալ
ՆԻԳՕԼԱ ՃՕՐՃԻԱՏԻՍ

Ընդհ. Գործակալ
ՃՕՐՃ ՆԱԳԻԷՐԱԼ

ԼՈՒՍԱՆԿԱՐՉԱԿԱՆ ՆՈՐ ԳԻՒՏ

Լուսանկարիչներուն ծանօթ «սիթրաթ տ'արժան»ի թուղթերուն գոյն տալու համար՝ «աէվըլօբըման»ի այսինքն «վիրաժ»ի նոր գիւտ մը հնարուած է, որուն մէջ ո՛չ «քլօրիւր տ'օր», ո՛չ ալ «քլօրիւր տիւ բլաթին» կը գտնուի։ Այս «քլօրիւր»ներուն բացակայութեան պատճառով գոյնը բնաւ չաւրուիր և կաղապարելու համար օդին պայծառութիւնն ու ամպոտ ըլլալը բնաւ տարբերութիւն չըներ․ քանի օրինակ որ պահանջուի կը ստացուի մէկ կաղապարէն․ և այս նոր գիւտին գոյները «քլօրիւր»ով առնուածներէն չատ աւելի զօրաւոր են։ Նոր գիւտով առնուած լուսանկարներն ու անոր գործածութեան եղանակը կարելի է տեսնել առժամանակեայ միակ կեդրոնատեղիին մէջ, Տիվան եօլու Արիֆին գրաթհանէին դիմացի խանութը։ 8—5

ԷՃԶԱԽԱՆԷԻ ԹԻՒՐՔԻՒ

Սիրքէճիտէ քեաին (Էճզախանէի Թիւրքիյէ) եէվմը քիւչատընտան պէրի կէօսթէրտիյի ինթիզամ վէ տըգգաթտան վէ ինզար օլընան քեաֆֆէի էտվիյէնին խալիսիյէթ վէ էհվէնիյէթինտէն տօլայը չէհրիմիզին էն միւքէմմէլ էճզախանէսի օլուպ, տիկկէրլէրինէ նիւմունէի իմթիսալ օլմագ չէրէֆինի իպրազ իթմիշ տիր․ պու տըգգաթ վէ ինթիմամա մունզամ օլան թէհարէթ վէ նէզաֆէթ մէսէլէսի քի էճզախանէլէրճէ սըրլ նազարը էհէմմիյէթէ ալընաճագ մէվատտըն պաշլըճասը տըր․ ամմէնին միւսէլլէմի վէ տէվաիրը րեսմիյէնին տախի մուսատտագ օլտուղու իւզրէ պուրատա քէմալը իլէ ճարի տիր․ պու կիպի պիր թէէսսիւսէն պէքլէնիլէն չու խըտէմաթը միւսթաճէլէնէյէ պիր իլավէի խասսիյէթքեարի օլմագ իւզրէ եէվմը թէէսսիսինտէն չիմտիյէ գատար միւրաճաաթ իտէն պիլճիմլէ զուէֆայի խաստէկեան մէճճանէն թէտավի իթտիրիլմէք վէ մուալէճաթը լազըմէ տախի քէզա պիլա իւճրէթ իթա խըտմէթ կիպի իխթիյար օլընան ֆէտաքեարլըգլար նազարը տըգգաթէ ալընաճագ օլուր իսէ պու էճզախանէնին իսթիհսալը մէնֆաաթտան զիյատէ հէմճինսինէ խըտմէթ կիպի պիր ֆիքրը ինսանիյէթփէրվէրի իւզէրինէ թէէսիս իտիլմիչ օլտուղը տէրհալ թայինի իտէրիլիթէ չու թաատա օլընան հիմմէթը մաարուֆէտէն նաչի տիր քի պու էճզախանէ թարիգը թէրագգիտա գաթի տէրէճաթ իտէրէք, պու կիւնքի միւթէպէր իհրազ էյլէմիչ վէ պու եիւզտէն տէ էրպապը միւրաճաաթըն մէմնունիյէթ վէ էմնիյէթինի վէ աթըպպանըն տախի խօչնուտիսինի ճէլպ էյլէմիչ տիր։

Մէզքիւր էճզախանէտէ քեաֆֆէի իլէլ վէ էմրազտա քէօպը իւթթիպաաը թամ էյլէմիչ մէչահիրը աթըպպա հէր կիւն էվգաթը մուայյէնէտէ հազըր պուլունտուգլարը կիպի զիւքիւր ու ինաս մախսուս օլմագ իւզրէ տէ մուայյէնէտ մէվճուտ տըր․ էճզախանէտէ պուլընան ալէթ վէ էտէվաթը ֆէննիյէ միւքէմմէլիյէթի սէպէպի իլէ հէր եէքեանէ էճնէպի իւլ ճինս (թահլիլխանէ) իսէ ճանիպը հիւքիւմէթէ Սէնիյէտէն էվրագա թօգուչ սէնէ թահլիլ իթտիրիլմէքտէն սօնրա իւճ տէֆա օլարագ քիմիաքեար ատըօմասընը իհրազ իլէ չէհրիմիզէ ավդէթ իթմիչ օլան Մէքթէպը Թըպպիէի Շահանէ քիմիաքեար մուալլիմլէրինտէն Տօքթօռ Աճեմ Հիւսէյին պէյին նէզարէ իգթիտար վէ քիֆայէթինէ թէավիմ իտիլմիչ տիր․ մուհաքեմէն թահլիլաթը իճաբ իտէն մուամէլէյի ֆէննիյէ թահլիլխանէյի իգթիտարը պուրաճա նաըլ մաալիմ իսէ, էվրօբաճատա օ աէրիճէ մարուֆ տըր, մուամէլէի պէտէնէ խուսուսա մուհէնտէսը թահլիլ իտէր իսէ, ամը քիմիալը իթթիմամ իլէ պիլթահլիլ աթըպպանըն իգզար վէ պիրայէն ալէյհ աթըպպայի մուամիլէհիմին իպլաղընըն պիր գաթ տահա թէսհիլ իթմիչ օլտուղը կիպի միւրի օլան մաատէնի նէպպաթի հէր նէվ միւրաճաաթ տախի սուրէթը միւքէմմէլէտէ թահլիլ վէ իհզար իթմիչ տիր։ 8—8

ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺ
Մ. ՄԱՐՏԻՐՈՍԵԱՆ

Բերա, Մեծ-Փողոց, Աղա Ճամիի կողմը, Լիւխէնպուրկ սրճարանին կարգը, թիւ 124

Կը դարմանէ ամէն տեսակ ակռայի և լինտի հիւանդութիւնները, փտած ակռաներու ամենաստուգ ցաւերը վայրկենապէս կասեցնելով չատ քիչ ատենուան մէջ հաստատուն կերպով կը լեցնէ առողջ ակռաներու նման մինչեւ վերջը գործածելու պայմանաւ։

ԲՈՎԼՈՐՈՎԻՆ ՆՈՐ ՄԵԹՈՏՈՎ ոսկիի, բլաթինի և քաուչուի վրայ նուրբ, ճաչակաւոր և դիմացկուն արհեստական ակռաներ կը պատրաստէ՝ յար և նման բնականին։

ԸՍՏ ԱՄԵՆԱՎԵՐՋԻՆ ԴՐՈՒԹԵԱՆ՝ փտած և կոտրած ակռաներու արմատները առանց հանելու կատարելագործեալ գործիքներու միջոցաւ կը զետեղէ անոնց վրայ առանց քիմքի ակռաներ և ոսկիէ «քուռօններ»։ Շատ փտած ակռաները և լինտերու մէջ անյայտացած արմատները կը հանուին ԱՌԱՆՑ ՑԱՒԻ։—

Հիւանդ կ'ընդունի ամէն օր առաւօտէ մինչեւ իրիկուն, կիրակի օրերը ժամադրութեամբ։

ԳԻՆԵՐԸ ՉԱՓԱՒՈՐ

Կարօտելոց ձրի դարմանում

ՊԷԼ ՍՕՂՈՒԳԼՈՒՂԸՆԸՆ
ՍՈՒՐԷԹԸ ԳԱԹԻՅԷՏԷ ԹԷՏԱՎԻՍԻ

Տօքթօր ՏԻՄԻԹՐԻ ՀԱՐՄԱՆՏԱՍ Էվրօբատա իճրա իթտիկի սօն սէյեահաթընտա թըպպէ եէնի մուվաֆֆագըյէթլէր էլտէ իթմիչ օլմագլա, տախիլին միւէյէ վէ պէօպրէկլէրի իլաճ իւճէտէ աղըր իլաճլար վէրմէքսիզին վէ եալընըզ ալթը կիւնտէն պէլ սօղուգլուղընը գաթիյէն թէտավի իտէր․ թէրէտտիւտ էտէնլէր խասթալըգլարը թէքմիլ սաղալտըգտան սօնրա իւճրէթի թէտավիի վէրէպիլիրլէր։

ՖՐԷՆԿԻ.— Ղաեէթ եէնի վէ Էվրօբատա թաթպիգ օլունան սօն ուսուլ իլէ ֆրէնկի խասթալըղընը թիմամ մուվաֆֆագըեէթլէ թէտավի իտէր։ Հէր կիւն սաաթ տէօրթտէն օնա գատար Կալաթատա Սանտըգճըլար ճատտէսինտէ Գարագէօզ օթէլինին գարշըսընտա լամպաճը տիւքքեանըընըն իւզէրինտէ 97 նումէրօլը քէնտի թէտավիխանէսինտէ պուլունուր։ 30—12

ՀԱՅ ՄՆՏՈՒԿԳՈՐԾ ՀԱՐՄՆԻՔԻ
ՄԱՔՍՈՒՏ ԳԸԼԸՃՃԵԱՆ

Կ. Պոլիս, Էսկի-Զապթիյէ

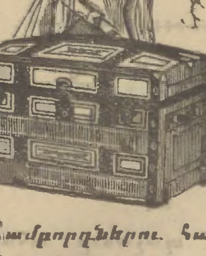

ԱՊԱՌԻԿ
ՄԻ՛ ՈՒԶԷՔ
ՉՊԻՏԻ
ՏԱՄ
ԱՊԱՌԻԿ
ՉՊԻՏԻ ՏԱՄ

Ճամբորդներու համար 5 % զեղչ
Ամուրիններու » 10 % »
Աղջիկներու » 50 % »

ՉՈՐՍ ԱՆԳԱՄ ԿԱՐԳՈՒՈՂՆԵՐՈՒ ՉԻ

Իւսկիւտար Գալֆաին Պաղը, նոր չինուած թատրոնին ճիչդ դիմաց 600 կանգուն գետին մը կայ ծախու, որ անկիւնի գլուխ է․ և առանձին կանգուն երես ունի ճամբէն վրայ ու 50 կանգուն երես ալ՝ փողոցին մէջ․ ծովահայեաց ու խիստ օդասուն․ յարմար օդաւէտ բնակարանի չինութեան։ Դիմել «Մանզումէ»ի խմբագրատունը։